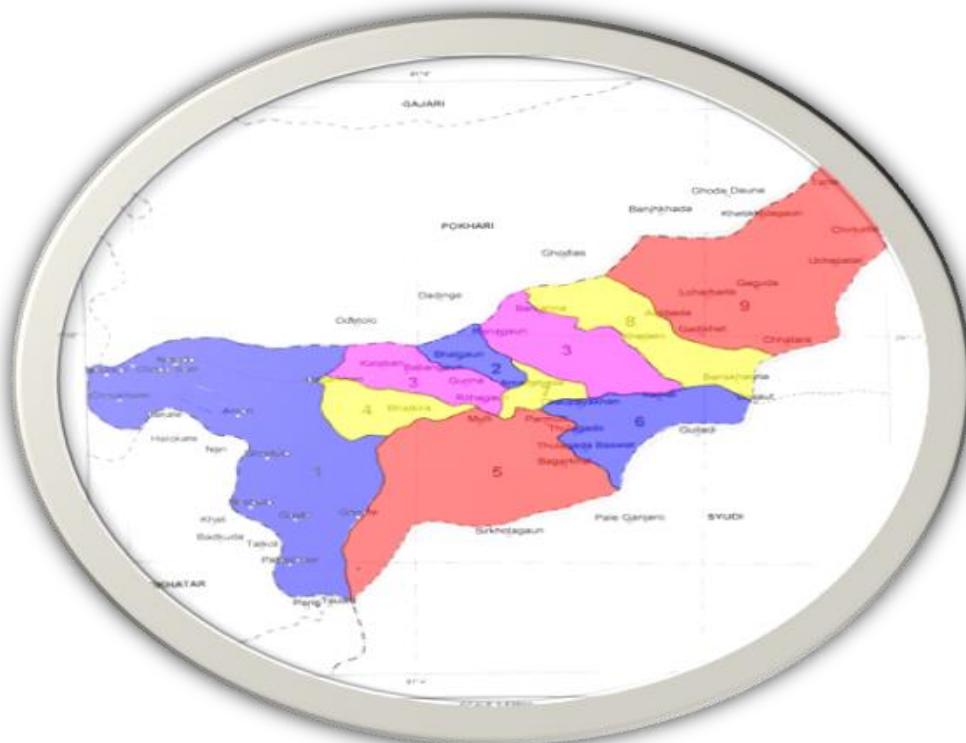


“शिक्षा, स्वास्थ्य, जल, जङ्गल, जमिन र यातायात विकासको पूर्वाधार,  
बिभेद रहित सभ्य समाज सोकटको मुल आधार”

# गाउँ विकास आवधिक योजना

(२०७०/२०७१-२०७२/२०७३)



## सोकट गाउँ विकास समिति

अछाम

श्रावण २०७०

### सहकार्य एवं सहजिकरण

जिल्ला विकास समिति  
अछाम

सोकट गाउँ विकास समिति  
अछाम

ग्रामीण विकास केन्द्र  
(रुडेक-नेपाल)

## बिषय सूची

शुभकामना	२
प्रकाशकीय	३
<b>१. परिचय</b>	<b>४</b>
१.१. पृष्ठभूमी	४
१.२. गाविसको संक्षिप्त परिचय	५
१.३. आवधिक गाउँ विकास योजना तर्जुमाको उद्देश्य र विधि	५
१.४. गाउँ विकास आवधिक योजना तर्जुमाको सिमा	५
<b>२. गाउँ विकासका समस्या, अवसरहरु र चुनौतिहरु</b>	<b>५</b>
३. गाउँ विकासका रणनीतिहरु	९
<b>४. दिर्घकालिन सोच, विशिष्ट उद्देश्य, विषयगत उद्देश्य र सूचकहरु</b>	<b>९</b>
४.१. दिर्घकालिन सोच	९
४.२. मुख्य उद्देश्य	९
४.३. विशिष्ट उद्देश्यहरु	९
४.४. विषयगत उद्देश्य र सूचकहरु	१०
<b>५. प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र र मुख्य क्रियाकलापहरु</b>	<b>१७</b>
५.१. प्राथमिकता प्राप्त विषयगत क्षेत्र र प्रमुख क्रियाकलापहरु	१७
५.२. जलवायु तथा वातावरण	२०
५.३. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण एवं बाल विकास	२१
<b>६. कार्यक्रमको वित्तिय श्रोत प्रक्षेपण</b>	<b>२१</b>
<b>७. गाविसको आन्तरिक श्रोत/राजश्व वृद्धिका सम्भावना तथा क्षेत्रहरु</b>	<b>२१</b>
<b>८. आवधिक योजना कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन</b>	<b>२१</b>
८.१. लेखापरिक्षण	२१
८.२. अनुगमन तथा मुल्याङ्कन	२१
<b>९. जिल्लाको आवधिक योजना, त्रिवर्षीय अन्तरिम योजना र सहश्रावी लक्ष्यमा योगदान</b>	<b>२२</b>
<b>१०. जोखिम पक्ष र त्यसको न्यूनिकरण</b>	<b>२२</b>
<b>अनुसूचि १ गाविसमा काम गरिरहेका विकास साभेदार निकायहरुको विवरण</b>	<b>२३</b>
<b>अनुसूचि २ गाविसको संक्षिप्त पार्श्वचित्र</b>	<b>२४</b>
<b>अनुसूचि ३ गाविसको संगठन संरचना र संस्थागत सम्बन्ध</b>	<b>३२</b>
<b>अनुसूचि ४ गाविसको वडा तथा बस्ती स्तरिय आवश्यकता पहिचान</b>	<b>३३</b>
<b>अनुसूचि ५ गाविसको स्रोत नक्शा</b>	<b>३१</b>
<b>अनुसूचि ६ सहभागीहरुको उपस्थिति र प्रतिवद्धता</b>	<b>३२</b>



नेपाल सरकार  
संघिय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय  
जिल्ला विकास समितिको कार्यालय, अछाम



## शुभकामना

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ र नियमावली २०५६ ले प्रदान गरेको अधिकारको क्षेत्र भित्र रही सो ऐन र नियमावलीले तोकेका व्यवस्थाको कार्यान्वयन गर्नु सबै स्थानीय निकायहरुको दायित्व तथा कर्तव्य हुन आउँछ । यसै कुरालाई मध्ये नजर राखी सोकट गाविस अछामले पहिलो पटक “सोकट गाउँ विकास आवधिक योजना” तयार गर्न लागेकोमा मलाई साहै खुसी लागेको छ । यस आवधिक योजनाको पूर्ण सफलताको लागि शुभकामना व्यक्त गर्दछु । साथै यस आवधिक योजनाले तय गरेका योजनाहरूलाई कार्यान्वयन गर्नमा आवश्यक सहयोग पुऱ्याई दिन सम्पूर्ण सरकारी तथा गैर सरकारी सघ संस्थाहरूलाई अनुरोध गर्दछु ।

धन्यवाद !

बिष्णु प्रसाद कोइराला  
स्थानीय विकास अधिकारी  
जिल्ला विकास समितिको कार्यालय  
अछाम  
मिति : २०७०/०३/३०  
स्थानीय विकास अधिकारी



नेपाल सरकार  
संघिय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय  
गाउँ विकास समितिको कार्यालय  
सोकट, अछाम



## प्रकाशकीय

जनतालाई सबै सेवाहरु सर्वसुलभ तरीकाले प्रदान गर्नु गाउँ विकास समितिको पहिलो कर्तव्य हो । यसको मुख्य मार्गदर्शन भनेको नै स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन एवं नियमावली नै हो । गाउँ विकासको दीर्घकालिन सोच, उद्देश्य र रणनीति तय गर्दै स्थानीय साधन र श्रोतहरुको अधिकतम परिचालन गरि गाउँ विकास आवधिक योजनाले समग्र विकासलाई दिशा निर्देश गर्ने गरी आवश्यक सहयोग पुर्याउने कुरा निश्चित छ । यस गाउँ विकास आवधिक योजनाले समावेशी र सहभागितात्मक प्रकृयाबाट यस गाविसका समुदायहरुको आधारभूत आवश्यकताहरु परिपूर्ति गर्दै जाने विश्वास लिईएको छ ।

जिल्ला विकास समिति अछाम, गाउँ विकास समिति सोकट, सहजिकरणमा सहयोग गर्ने संस्था ग्रामीण विकास केन्द्र (रुडेक-नेपाल) र अन्य संस्थाहरुको सामुहिक प्रयासमा यो “सोकट गाउँ विकास आवधिक योजना” तयार पारिएको छ । यस कार्यमा प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष सहयोग गर्ने सम्पूर्ण राजनीतिक दल, संघ संस्था, व्यक्ति, शोडपादेवी गाउँ विकास समितिका पदाधिकारीहरु, समाजसेवी, नागरिक समाज एवं समुदायलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै यस आवधिक योजनाले निर्दिष्ट गरेका क्रियाकलापहरु कार्यान्वयनमा जिल्लामा कार्यरत सम्पूर्ण सरकारी, गैरसरकारी एवं अन्य विकास साफेदार संस्थाहरु र गाविस स्थित सम्पूर्ण सरोकारवालाहरु तथा राजनीतिक दलहरुबाट पूर्ण सहयोगको अपेक्षा राख्दै यस गाउँ विकास आवधिक योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा गाउँ विकास समितिको तर्फबाट प्रतिबद्धता समेत व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

धन्यवाद !

कमल प्रसाद दुङ्गाना  
गाविस सचिव एवं अध्यक्ष  
गाउँ विकास समितिको कार्यालय  
सोकट, अछाम  
मिति : २०७०/०३/३०  
मा० डि० दा० सचिव

## **१. परिचय :**

### **१.१. पृष्ठभूमी :**

वि.सं. २०१३ सालदेखि नेपालमा योजनाबद्ध रूपले विकासको थालनी भएतापनि स्थानीय निकायको अग्रसरतामा दीर्घकालीन सोच बनाएर योजनाबद्ध विकासको अभ्यास गर्ने परिपाटीले मूर्त रूप लिन सकेको देखिन्छैन। स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ र नियमावली, २०५६ लागु भएपछि स्थानीय निकायहरूमा विकास निर्माण सम्बन्धी कार्यको उत्तरदायित्व र जिम्मेवारी बहन गर्नु पर्ने हुन्छ। उक्त ऐन र नियमावली अनुसार प्रत्येक गाविसले आफ्नो गाविस क्षेत्रको विकासका लागि आवधिक र वार्षिक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने हुन्छ। हालै मात्र स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट थालनी गरिएको न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मुल्याङ्कनमा आवधिक योजना तर्जुमा गरी वार्षिक योजना तयार गरिएको कार्यलाई कार्यसम्पादनको सूचकको रूपमा राखिएको छ। स्थानीय स्वायत्त शासन ऐनको दफा ४३ (१) वमोजिम हरेक गाउँ विकास समितिले आफ्नो आवधिक योजना निर्माण गरि कार्यान्वय गर्नु पर्ने स्पष्ट व्यवस्था गरेको छ।

### **१.२. सोकट गाविसको संक्षिप्त परिचय :**

अछाम जिल्लामा रहेका ७५ वटा गाविसहरू मध्ये सोकट गाविस जिल्लाको पश्चिम भागमा अवस्थित एक गाविस हो। समग्र अछामको भन्दा ढोटी संग नजिक रहेको भेष भुषा र चालचलन पाईने सोकट गाविस २०३२ साल तिर मुलुकमा अञ्चल, जिल्ला र ग्राम पञ्चायत विभाजन गर्ने अवधारणा संगै यस गाविसलाई ढोटी जिल्ला बाट अछाममा गाभिएको थियो। जिल्लाको सदरमुकाम मंगलसैनबाट ११ कोषको ढुरीमा अवस्थित छ। राणा कालमा सम्पन्न जनगणना १९६८ साल पश्चात अछाम जिल्लालाई विभिन्न दराहरूमा विभाजन गर्ने क्रममा बुढीगांगा पारीपटीका १५ वटा गाविसलाई आठ सय क्षेत्र भनिने गर्दछ यस क्षेत्रको एक गाविस सोकट पनि हो।

अछाम जिल्लाको पश्चिम क्षेत्रको अन्तिम गाविसका रूपमा चिनिने यस गाविसको पूर्व तथा दक्षिणमा सिउँडी गाविस, पश्चिममा ढोटी जिल्लाको लडागडा गाविस, उत्तरमा ढोटी जिल्लाको पोखरी गाविस र दक्षिण तथा पश्चिममा सेती नदी पर्दछ। यस गाविसको नामाकरण सम्बन्धी विभिन्न अनुमान गरिने गरिएता पनि मुख्य गरी ३ वटा जनश्रुतीहरू चर्चामा छन्। १) धेरै कालखण्ड पहिले यस क्षेत्रमा सुबंशी राजाहरूले राज्य गर्दथे रे राजा वस्ने ठाउँलाई कोट भन्ने गरिन्छ। सुबंशी राजाहरू राज्य गर्ने भएकाले यस क्षेत्रलाई सु-कोट भन्न थालियो र विस्तारै सु-कोट शब्द अपभ्रंश हुँदै सोकट हुन पुर्यो। २) यस गाविसमा पहिले भुटानी राजाहरूले राज्य गर्ने धेरै कोटहरू थिएरे (जस्तै हालको रायखोजमा आमकोट, ठुलागडामा कोटिला र ठुलाकोट, रिठागाउँमा वासकोट ईत्यादि) धेरै कोटहरू भएको कारण सोकोट भनियो र शब्द अपभ्रंश हुँदै जाँदा सोकट भयो। ३) यस ठाउँमा रुख विरुवाहरू कम पाइने भई पानी कम पर्ने सुख्खा जग्गा भएकोले सुख्खा भनियो र शब्द अपभ्रंश हुँदै जाँदा सोकटमा परिणत भयो।

कुल जनसंख्या ७९२० र घरधुरी १२८६ रहेको यस गाविसमा क्षेत्रीमा साउँद, भाट, ब्राम्हणमा भण्डारी, दलितमा लुहार, टमट्टा, दमाई, पार्की, भुल, ढोली जस्ता जातजातीको बसोवास रहेको छ। यस गाविसको करिव ९० प्रतिशत मानिसहरू कृषि पेशामा संलग्न छन्। २३.२४ वर्ग कि.मी. क्षेत्रफलमा फैलिएको यो गाविस जैविक विविधताले भरिपूर्ण हावापानीको दृष्टिकोणले मानव अनुकूल देखिन्छ। पश्चिम मोहडामा रहेको भिरालो पाखो, सेती नदीको किनारमा रहेका समतर फाँट र नदी किनारले बनाएका स-साना खोंच रहेको यस गाविसमा खेत, भीरपाखा, वन र सार्वजनिक जग्गाहरू छन्। माटोको बनावट र उर्वराशक्ति हेर्दा यस गाविसमा कालो, रातो र बलौटे माटो पाइने हुदाँ कृषिको लागि ज्यादै उपयुक्त देखिन्छ। यो गाविस सेवा सुविधा तथा विकासका दृष्टिले निकै पछाडि रहेको मानिन्छ।

### १.३. आवधिक गाउँ विकास योजना तर्जुमाको उद्देश्य र विधि :

#### क) आवधिक गाउँ विकास योजनाका उद्देश्य :

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ र नियमावली २०५६ ले निर्दिष्ट गरे अनुसार यो आवधिक योजना तयार गर्नुको मुख्य उद्देश्यहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् :

- १) गाविसलाई पारदर्शी, समावेशीमूलक र परिणाममूखी आवधिक योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्नमा सहयोग ।
- २) स्थानीय स्तरमा विकास र निर्माण सम्बन्धी निकाय/संस्थाहरुबीच समन्वय तथा सहकार्यको प्रवर्धन गर्न गाविसलाई सहयोग ।
- ३) विकास र निर्माणमा प्राप्त साधन र श्रोतको अधिकतम उपयोग तथा थप श्रोत र साधनहरुको खोजीमा गाविसको अग्रसरता ।

#### ख) आवधिक गाउँ विकास योजनाको तयारी विधि :

गाउँ विकास आवधिक योजनाको निर्माण ३ चरणमा हुने गर्दछ । तयारी चरण अन्तर्गत सरोकारवाला विच सम्पर्क, सम्बन्ध र सहकार्य गर्ने विषयमा छलफल, सहजकर्ताको छनौट एवं प्रशिक्षण, गाविसहरुको छनौट, सरोकारवालाहरु विच समझदारी पत्र निर्माण गरिन्छ । विकास चरणमा समावेशी योजना तर्जुमा समिति गठन तथा समितिलाई क्षमता अभिवृद्धि तालिम, आधारभूत सूचनाहरु संकलन, विश्लेषण, आवश्यककता र अवसरहरु पहिचान एवं प्राथमिकता निर्धारण गरि सांकेतिक योजना छनौट गरि दस्तावेजको तयार गरिन्छ । कार्यान्वयन चरणमा यस दस्तावेजलाई गाविस परिषदबाट अनुमोदन गरि कार्यान्वयन गरिन्छ । योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि अनुगमन तथा मुल्याङ्कन प्रकृयालाई विशेष जोड दिइन्छ ।

### १.४. गाउँ विकास आवधिक योजना तर्जुमाको सिमा :

गाउँ विकास आवधिक योजना तर्जुमाका सिमाहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् :

- गाविसको आवधिक योजना निर्माण गर्ने प्रकृयामा केहि सरोकारवालाहरुको उपस्थिति नभएको हुदा कतिपय क्रियाकलापहरुमा प्राप्त दोश्रो सूचनाको आधारमा उल्लेख गरिएको छ ।
- गाविसमा कार्यरत सबै सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरुको कार्यशाला गोष्ठीमा प्रतिनिधिहरुको उपस्थिति नभएको हुदा कार्यक्रम तथा आयोजनाको लगानी गर्ने वा कार्यान्वयन निकायको रूपमा छुट हुन सक्दछ ।
- आवधिक योजनामा साधन र श्रोतको लेखाजोखा गर्दा गाविस वाहेक अन्य निकायहरुको श्रोतको प्रक्षेपण यकिन हुन नसकेकोले अनुमानित वजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- प्रकृयागत रूपमा योजना निर्माण गर्नु पर्ने भएकोले कतिपय सूचनाहरु प्राप्त हुन नसकेकोले विगतका सूचनालाई आधार मानी योजनाहरुको छनौट गरिएको छ ।
- गाविसको क्षमता भन्दा बाहिरको जिल्ला स्तरीय तवरको संयोजन तथा लगानीबाट कार्यान्वयन हुने योजनाहरुको वजेट आवधिक योजनाको वजेट विवरणमा समावेश गरिएको छैन ।

### २. गाउँ विकासका समस्या, अवसरहरु र चुनौतिहरु :

गाउँ विकास आवधिक योजना तर्जुमाका समस्या, अवसर र चुनौतिहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् :

क्र. स.	विषयगत क्षेत्रहरु	मुख्य समस्याहरु	अवसरहरु	चुनौतिहरु
<b>१) आर्थिक विकास</b>				
१.१	कृषि	<ul style="list-style-type: none"> <li>- पानीको श्रोत न्यून र उपलब्ध श्रोतको उपयुक्त व्यवस्थापन नहुन</li> <li>- कृषि तथा भेटेनरी जे.टि.ए. नहुन</li> <li>- गोठेमल सुधार तथा जैविक विषादी प्रविधिको कमी</li> <li>- स्थानीय एग्रोभेटहरु सञ्चालन नहुन</li> <li>- उन्नत जातका पशुपालन, नश्ल सुधार, पोषणको अभाव तथा रोगको उपचारको</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- आकाशे पानी संकलनबाट सिचाई योजना संचालन गर्न सकिने</li> <li>- कृषि क्षेत्रको विकासमा विभिन्न संघ संस्था एवं स्थानीय निकायहरु को जोड एवं लगानीमा वृद्धि</li> <li>- स्थानीय एग्रोभेट सञ्चालन गर्न सकिने</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- जलवायु परिवर्तनको असर</li> <li>- ठूला सिचाई आयोजनाहरु कार्यान्वयन गर्ने श्रोतको कमी</li> <li>- कृषिमा एकिकृत अनुदान नीतिको अभाव</li> </ul>

क्र. स.	विषयगत क्षेत्रहरु	मुख्य समस्याहरु	अवसरहरु	चुनौतिहरु
		<p>व्यवस्था नहुनु</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- कृषि प्रविधिहरुको प्रसार सेवाको कमी</li> <li>- कृषि तथा गैरकृषि उपजहरूको बजार व्यवस्थापनको</li> <li>- माटो परीक्षण विना खेती गरिनु</li> <li>- गुणस्तरीय वित्त विजन नहुनु</li> <li>- कृषिमा आधारित सहकारी नहुनु</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- कृषि प्रसार सेवाहरूलाई विस्तार गर्न सकिने संयन्त्रहरु भएको</li> <li>- बजारमुखी उत्पादन तथा तरकारी उत्पादनमा कृषकहरूको अग्रसरता बढाउन सकिने</li> <li>- प्राइग्रारिक उत्पादनमा जोड दिन सकिने</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- मौसमी वसाईसराई</li> <li>- राजनीतिक अस्थिरता</li> </ul>
१.२	गैर कृषिमा आधारित (सीप तथा रोजगारी)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- दक्ष जनशक्तिको अभाव</li> <li>- सीप तथा रोजगारी सम्बन्धि कार्यक्रमको कमी</li> <li>- घरेलु उद्योगको स्थापना हुन नसक्नु</li> <li>- स्थापना भएका उद्योग बन्द रहनु</li> <li>- सहकारी संस्था नफस्टाउनु</li> <li>- परम्परागत सीपको विकास नहुनु</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- दक्ष जनशक्ति उत्पादनका लागि सीप विकासमा सहयोग गर्न सकिने।</li> <li>- स्थानीय कृषि तथा गैरकृषि जन्य कच्चा पदार्थहरूको उपलब्धता।</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- लगानी प्रतिकुल वातावरण</li> <li>- राजनीतिक अस्थिरता</li> </ul>
१.३	वन तथा वातावरण	<ul style="list-style-type: none"> <li>- वातावरण संरक्षणका कृयाकलापहरूको कमी (बृक्षारोपण, भूक्षय, डढेलो, वन अतिक्रमण, भिरालो जमिनमा खेती, नर्सरी, छाडा पशु)</li> <li>- वन क्षेत्रको संरक्षण एवं सम्बद्धनमा कमी</li> <li>- काष्ठ तथा गैरकाष्ठ वन पैदावारको दिगो संकलन, संरक्षण र बजार अभाव</li> <li>- सामुदायिक वन दर्ता नहुनु</li> <li>- काठ दाउराको प्रयोगका लागि वन जंगल फडानी गरिनु</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- वन विकास कार्यक्रम प्रति संघ-संस्था तथा स्थानीय निकायहरूको क्रियाशिलता</li> <li>- कृषि वन तथा वातावरण समिति मार्फत क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न सकिने सम्भावना</li> <li>- व्यक्तिगत एवं सामुदायिक नर्सरीहरू प्रबद्धन गर्न सकिने</li> <li>- सडकको छेउछाउ र खाली जमिनमा बृक्षारोपण गरेर हरियाली बनाउन सकिने।</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- नीतिगत पारदर्शिता एवं कार्यान्वयनको अभाव</li> <li>- वन क्षेत्रको अतिक्रमण</li> <li>- माउबोटको संरक्षण नहुनु</li> <li>- जडिबुटिको पहिचान नहुनु</li> <li>- आगलामी नियन्त्रण नहुनु</li> </ul>
<b>२) सामाजिक विकास</b>				
२.१	शिक्षा	<ul style="list-style-type: none"> <li>- गुणस्तरीय शिक्षाको कमी</li> <li>- पुस्तकालय, शैक्षिक सामाग्री र विज्ञान प्रयोगशालाको अभाव</li> <li>- कक्षाकोठा, फर्निचर, शौचालय स्वच्छ खानेपानी र घेरा पर्खालिको अभाव</li> <li>- विषयगत शिक्षक र आवश्यक दरबन्दीको व्यवस्था नहुनु</li> <li>- साक्षारता प्रतिशत कम हुनु।</li> <li>- बालविकास केन्द्र अपुग हुनु।</li> <li>- बाल मैत्री कक्षा संचालन नहुनु।</li> <li>- पेशागत तालिमको अभाव।</li> <li>- विद्यार्थीहरूको कक्षा छाड्ने प्रवृत्ति</li> <li>- बालबालिकाहरूलाई विद्यालयमा टिकाई राख्ने, उपस्थीति दर बढाउने, शिक्षकहरूको उपस्थीति नियमीत हुने, बन्द हडतालहरूमा पनि विद्यालय नियमीत संचालन गर्ने, बाल बालिकालाई खाजा र सरसफाई जस्ता विषयमा सरोकारवालाहरूको पहलमा कमी विद्यालयलाई बाल मैत्री बनाउने विषयमा छलफल र अन्तरक्रियाको कमी</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- शिक्षाको नीतिमा अनुगमन संयन्त्रहरुको व्यवस्था</li> <li>- शिक्षा क्षेत्रमा संघ-संस्था तथा स्थानीय निकायहरूको क्रियाशिलता</li> <li>- शिक्षा क्षेत्रको लगानीमा वृद्धि</li> <li>- वि.व्य.स.लाई सक्रिय बनाई विद्यालय पठनपाठन कार्य प्रभावकारी बनाउन सकिने</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- मौजुदा शिक्षा नीति कार्यान्वयन हुन नसक्नु</li> <li>- राजनैतिक अस्थिरता र दबाव</li> </ul>

क्र. सं.	विषयगत क्षेत्रहरु	मुख्य समस्याहरु	अवसरहरु	चुनौतिहरु
२.२	स्वास्थ्य	<ul style="list-style-type: none"> <li>- पानीजन्य सरुवा रोगहरु</li> <li>- दक्ष स्वास्थ्यकर्मीहरुको कमी</li> <li>- प्रसुति गृहको अभाव</li> <li>- भौतिक पूर्वाधारको कमी गुणस्तरिय औषधी र सामाग्रीहरुको अप्रयाप्तता</li> <li>- राष्ट्रिय अभियानका कार्यक्रमहरु प्रभावकारी कार्यान्वयनमा कमी</li> <li>- अन्धविश्वास (परम्परागत उपचार)</li> <li>- प्रभावकारी अनुगमन नहुनु</li> <li>- चेतनामुलक कार्यक्रम प्रभावकारी नहुनु</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- स्वास्थ्य क्षेत्रमा लगानीमा वृद्धि</li> <li>- स्थानीय संचार माध्यमको सहकार्यमा सचेतनामुलक कार्यहरु गर्न सकिने</li> <li>- स्वास्थ्यकर्मीहरुको संख्या र क्षमतामा वृद्धि गर्न सकिने</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- रोगको महामारी</li> <li>- दक्ष स्वास्थ्यकर्मी सुगम क्षेत्रमा केन्द्रित हुनु</li> </ul>
२.३	दलित, महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, असहाय, वृद्ध	<ul style="list-style-type: none"> <li>- दलित-गैरदलित र दलित-दलित विच जातिय विभेद</li> <li>- दलित, महिला केन्द्रित कार्यक्रमहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा कमी</li> <li>- प्रजनन स्वास्थ्य, बहुविवाह, घरेलु हिंसा, छाउपडि प्रथा र पाठेघर खस्ने समस्या</li> <li>- स्थानिय स्तरको नीति निर्माण र कार्यान्वयनमा लक्षित वर्गको न्युन सहभागिता</li> <li>- बाल मैत्री सु-शासन कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयनमा कमी र बाल विवाह</li> <li>- फरक क्षमता (अपाङ्ग), असहाय र वृद्ध लक्षित कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनको कमी र सामाजिक अपहेलना</li> <li>- छन्द पिडित लक्षित कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनको कमी</li> <li>- बाल बालिकाहरुको अधिकारका बारेमा कम महत्व दिनु</li> <li>- छाउपडी भएको समयमा महिलाले छाउपडी गोठमा बस्नु पर्ने</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- गाउँ विकास अनुदान कार्यविधि २०६७</li> <li>- लैंगिक समानता तथा समाजिक समावेशीकरण नीति</li> <li>- छाउपडि रोकथाम नीति</li> <li>- बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीति</li> <li>- सामाजिक सुरक्षा नीति</li> <li>- विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरुको लक्षित वर्ग केन्द्रित कार्यक्रमहरु</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- स्थानीय तहमा नीतिहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा अनुगमनको अभाव</li> <li>- स्थानीय स्तरमा कार्यरत सरोकारबालाहरुको नीतिगत जवाफदेहिता</li> <li>- सचिवको कार्यवोभ</li> <li>- राजनीतिक अस्थिरता</li> </ul>
२.४	सामुदायिक पूर्वाधार	<ul style="list-style-type: none"> <li>- सामुदायिक भवन (गाविस, सामुदायिक संस्था, क्लब, सावउस, सहकारी, महिला समुह, सा.य.केन्द्र, ना.स.केन्द्र, कृ.उ.सं. केन्द्र, पुर्नस्थापना केन्द्र, वृद्धाआश्रम, आदि) निर्माण तथा व्यवस्थापनको अभाव</li> <li>- धार्मिक तथा प्रयटकिय स्थलको संरक्षण र विकासमा कमी</li> <li>- सार्वजनिक खेल मैदान, पटांगिनी, चौतारी र प्रतिक्षालयको निर्माण र संरक्षणको कमी</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- सामाजिक पूँजिको निर्माण (वचत तथा क्षमता अभिवृद्धि)</li> <li>- गाविसमा अनुदान रकममा वृद्धि</li> <li>- जनसहभागिता जुटाउन सकिने</li> <li>- पराना धार्मिक मन्दिर र पाटी पौवा</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- सामुदायिक भवनहरुको संरक्षण र दिगो व्यवस्थापनको कमी</li> <li>- स्थानीय श्रोतहरु पूर्वाधार विकासको क्षेत्रमा बढी केन्द्रित</li> </ul>
<b>३) जलश्रोत विकास तथा विद्युतिकरण</b>				
३.१	खानेपानी तथा सरसफाई	<ul style="list-style-type: none"> <li>- स्वच्छ खानेपानीको अभाव</li> <li>- उपलब्ध खानेपानी योजनाको मर्मत सम्भार नहुनु</li> <li>- मूल संरक्षणको अभाव</li> <li>- सार्वजनिक तथा निजी शौचालयको अभाव</li> <li>- सरसफाई सम्बन्धी चेतनामुलक कृयाकलापहरुको कमी</li> <li>- छाउ हुँदा शौचालय प्रयोग गर्न नपाउनु</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- उपलब्ध पानीका स्रोतहरुको व्यवस्थापन गर्न सकिने</li> <li>- आकाशे पानी संकलनबाट बहुउद्देशिय योजना गर्न सकिने</li> <li>- स्थानीय श्रोत साधनहरुको उपयोग गर्न सकिने</li> <li>- स्थानीय संघ संस्थाहरुसंग सहकार्य गर्न सकिने</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- जलवायु परिवर्तन</li> <li>- राजनीतिक अस्थिरता</li> </ul>

क्र. स.	विषयगत क्षेत्रहरु	मुख्य समस्याहरु	अवसरहरु	चुनौतिहरु
३.२	सिंचाई तटवन्धन	<ul style="list-style-type: none"> <li>- जमिनको अनुपातमा सिंचाईको लागि पानीको स्रोत नहुनु</li> <li>- बनेका सिंचाई योजनाहरुको मर्मत सम्भारमा कमी</li> <li>- खोला नदीले कटान गरेको ठाउँमा तटवन्धन नहुनु</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- आकाशे पानी संकलनबाट बहुउद्देश्य योजना गर्न सकिने</li> <li>- साना सिंचाई आयोजना गर्न सकिने</li> <li>- स्थानीय संघ संस्थाहरुसंग सहकार्य गर्न सकिने</li> </ul>	- ठूलो लगानीको स्रोतको अभाव
३.३	विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा	<ul style="list-style-type: none"> <li>- विद्युत सुविधा नभएको</li> <li>- परम्परागत खुला चुल्हो</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- राष्ट्रिय विद्युत लाईन विस्तार, गोवर ग्याँस, वायोग्याँस र सुधारिएको चुल्होको सम्भावना</li> <li>- गढीडीगाडबाट लघु जलविद्युत योजना निर्माण गर्न सकिने</li> </ul>	- ठूलो आयोजनाको लागि श्रोतको अभाव
३.४	झोलुङ्गे पुल	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ससाना खोल्साहरुमा कलभर्ट तथा काठे साँधु र ठुला खोलामा झो.पु. नहुनु</li> <li>- सेती नदीमा टुइनको व्यावस्था नहुनु</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- सरकार तथा दातृ निकायले लगानी गर्न सक्ने।</li> </ul>	
३.५	सूचना तथा सञ्चार	<ul style="list-style-type: none"> <li>- कुनै पनि फोन सुविधाको सहज सुविधा नहुनु साथै सोलारमा निर्भर</li> <li>- पत्रपत्रिका, रेडियो, टिभि.को पहुँचमा कमी</li> <li>- इमेल इन्टरनेटको सेवा सुविधा नभएको</li> <li>- मंगलसेनवाट प्रसारण एफ.एम.नसुनिनु</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- सामुदायिक तथा अन्य निजी क्षेत्रका सेवा प्रदायकहरुबाट सेवा विस्तार</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- विद्युत आपूर्ती</li> <li>- यातायात</li> </ul>
<b>४) यातायात पूर्वाधार</b>				
४.१	सडक, झोपु, कल्भर्ट, साँधु र टुइन	<ul style="list-style-type: none"> <li>- मंगलसेन पायल सिउडी सोकट दिपायल क्षेत्रिय सडकको निर्माण कार्य नहुनु</li> <li>- स्थानीय सडकहरुको (कृषि सडक तथा जिल्ला संजाल सडक) विस्तारमा कमी</li> <li>- झोलुङ्गे पुलको निर्माणमा कमी</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- सरकारी तथा अन्य दातृ निकायहरुको लगानीका लागि प्रथामिकता क्षेत्र</li> <li>- स्थानीय श्रोत साधनहरुको उपयोग गर्न सकिने</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- राजनीतिक दवाव</li> <li>- दातृ निकायहरुको प्रथामिकता क्षेत्रमा परिवर्तन</li> </ul>
<b>५) सु-शासन तथा अन्य</b>				
५.१	सु-शासन	<ul style="list-style-type: none"> <li>- विषयगत नीति, गुरुयोजना निर्माणको कमी</li> <li>- विकास योजनाहरुको सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजीक परिक्षण वातवरणीय प्रभाव मुल्याङ्कन, प्रभावकारीक कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन र सामाजिक लेखा परीक्षण गर्ने अभ्यासमा कमी</li> <li>- योजना छनौट र कार्यान्वयन प्रक्रियामा समावेशी सहभागिता र पारदर्शितामा कमी</li> <li>- समुदायको सूचनाको पहुँचमा कमी र नीतिहरुको वारेमा अनविज्ञता</li> <li>- गाविसको पाश्चय चित्र र बाल बालिकाहरुको अवस्तिवेदनहरु नहुनु</li> <li>- क्षमता विकासका क्रियाकलापहरुको कमी</li> <li>- गाविसमा काम गर्ने जनशक्तिको कमी</li> <li>- पञ्जिकरण विशेष गरी जन्मदर्ता कार्यको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा कमी</li> <li>- नागरिक बडापत्रमा भएका कुराहरुको वारेमा सर्वसाधरणको अनविज्ञता रहनु</li> <li>- बालबालिकाको संस्थागत संरचना नहुनु</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- विषयगत/क्षेत्रगत नीति तथा योजनाहरु अवलम्बन गर्न सकिने</li> <li>- आवधिक योजनाको माध्यमबाट एकिकृत रूपमा विकास गरि सार्फेदारहरुसंग सहकार्य गर्न सकिने</li> <li>- सामाजिक परिचालकहरुको क्षमता अभिवृद्धि र एकिकृत रूपमा परिचालन गर्न सकिने</li> <li>- स्थानीय संजाल, क्लब तथा संचार माध्यमहरुसंग सहकार्य गर्न सकिने</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- विभिन्न संघ संस्थाहरुको आ-आफ्नो नीति र कार्यशैली</li> <li>- राजनीतिक अस्थिरता</li> <li>- जन प्रतिनिधि विहिन अवस्था</li> </ul>
५.२	अन्य	- नयाँ खोज, अध्ययन अनुसन्धानको कमी	- आम्दानीका थप आन्तरिक स्रोतहरु पहिचान गर्न सकिने	- स्रोत (लगानी तथा विषयगत विशेषज्ञता)

### **३. गाउँ विकासका रणनीतिहरु :**

गाउँ विकास समितिले गाउँको समग्र विकासका यस आवधिक योजनालाई कार्यन्वयन गर्न तपशिलका रणनीतिहरु अबलम्बन गर्नेछ ।

- क) कृषि तथा गैर कृषि क्षेत्रको विकासका लागि लगानीमा बृद्धि गर्दै स्वरोजगारको वातावरण सृजना गर्नमा बजारमुखी उत्पादनलाई जोड दिईनेछ ।
- ख) विकासका लागि सार्वजनिक, निजी तथा सहभागिताको नीति अबलम्बन गर्दै गाविसमा अधिकतम बाह्य लगानी भित्र्याउन गाउँ विकास कोषलाई समपुरक कोषका रूपमा प्रयोग गर्न जोड दिईनेछ ।
- ग) बन तथा वातावरणको संरक्षण दिई जलवायु परिवर्तनका असरहरु न्यूनिकरणमा जोड दिईनेछ ।
- घ) निशुल्क तथा अनिवार्य शिक्षा र सर्वसुलभ स्वास्थ्य उपचारको सुनिश्चित गरिने छ ।
- ड) दलित, महिला, बालबालिका, असहाय, अपाङ्ग, छन्दपिडित र बृद्धहरु केन्द्रित विशेष कार्यकमहरु प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्दै छाउपडी, बालविवाह र जातीय विभेद मुक्त गाविस बनाउन आवश्यक पहल गरिने छ ।
- च) सामुदायिक पूर्वाधारहरुको निर्माण तथा संरक्षण गर्दै समुदायको आधारभूत सुविधा स्थानीय स्तरमा उपलब्ध गराउन जोड दिईने छ ।
- छ) सिंचाई, खानेपानी र विद्युतका लागि उपलब्ध पानीको स्रोतको उपयोगमा जोड दिईने छ ।
- ज) ‘एक घर एक चर्पी अभियानको निरन्तरता र पुर्ण सरसफाई युक्त गाविस बनाउन पहल गरिने छ ।
- झ) जनसहभागिताबाट स्थानीय सडक निर्माण, मर्मत सम्भार र भोलुङ्गे पुल निर्माण गरिने छ ।
- ञ) गाविसको समग्र सु-शासनको लागि पारदर्शीता र जवाफदेहीता सहितको समावेशी विकासको आधार सुनिश्चित गर्न लक्षित वर्गको लैङ्गिक समानता र अर्थपूर्ण सहभागितामा जोड दिईने छ ।
- ट) बालमैत्री गाविसको पहिचान स्थापित गर्नकालागि बालमैत्रीका सबै सूचकहरु पुरागरि बालमैत्री गाविस घोषणा गरिनेछ ।
- ठ) बडा तहहरु र गाविस तहमा बाल क्लबक संजाल गठन गरी संस्थागत गरिने छ, र उनीहरुको सहभागीतालाई अर्थपूर्ण हुने गरी बाल बालिकाहरु संग सम्बन्धीत नीति निर्माण र योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सहभागी गराइनेछ ।
- ड) बाल मैत्री स्थानीय शासन कार्यविधि २०६८ मा उल्लेख भए बमोजीमा सबै विद्यालयहरुको विद्यालय व्यवस्थापन समिति र स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिमा आमन्त्रीत सदस्यको रूपमा राख्ने व्यवस्थालाई सुनिश्चीत गरीनेछ ।

### **४. दिर्घकालिन सोच, विशिष्ट उद्देश्य, विषयगत उद्देश्य र सूचकहरु :**

#### **४.१. दिर्घकालिन सोच :**

“शिक्षा, स्वास्थ्य, जल, जङ्गल, जमिन र यातायात विकासको पूर्वाधार, बिभेद रहित सभ्य समाज सोकटको मुल आधार”

#### **४.२. मुख्य उद्देश्य :**

शिक्षित, सुसंस्कृत, स्वावलम्बी, समुन्नत र आत्मनिर्भर समाज निर्माण गर्ने ।

#### **४.३. विशिष्ट उद्देश्यहरु :**

- क) कृषि, पशु, बन वातावरण, घरेलु उद्यम र सीप विकासका लागि लगानी बृद्धि गरि समुदायको आय आर्जन बृद्धि गर्ने ।
- ख) गुणस्तरीय शिक्षा, सर्वसुलभ स्वास्थ्य र सामाजिक सशक्तिकरणका कार्यकमहरूबाट लक्षित वर्गको वर्तमान सामाजिक अवस्थामा सुधार ल्याउने ।
- ग) स्वच्छ, खानेपानी तथा व्यवस्थित सरसफाई, उचित सिंचाई, विद्युत, सञ्चार जस्ता सेवाहरूमा समुदायको पहुँच बृद्धि गर्ने ।
- घ) स्थानीय सडक सञ्जाल र सामुदायीक भौतिक पूर्वाधारको निर्माण तथा विस्तार गर्दै यातायातको पहुँचमा बृद्धि गर्ने ।
- ड) लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण, पारदर्शीता, जवाफदेहीता, जनसहभागीता, नीति नियम तथा योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन सहित सु-शासन सुनिश्चित गर्ने ।

#### ४.४. विषयगत उद्देश्य र सूचकहरु :

विषयगत क्षेत्र	बर्तमान अवस्था (घरधुरी, इकाई, संख्या)	३ वर्षको प्रक्षेपणमा आधारित सूचकहरु			
		सूचकहरु	पुस्ट्याई	जेखिमपक्ष	
<b>१. आर्थिक विकासका क्षेत्र</b>					
उद्देश्य : कृषि, पशु, वन वातावरण, घरेलु उद्यम र सीप विकासका लागि लगानी बढ़ि गरि समुदायको आय आर्जन बढ़ि गर्ने ।					
<b>१.१. कृषिमा आधारित</b>					
व्यवसायिक तरकारी खेती (आलु, प्याज, काउली, वन्दा, मुला, टमाटर, सागभाजी, काको, फर्सी, भण्टा, करेला आदी)	३ घरधुरी	थप ४५ घरधुरी ताजा तरकारीवालीको व्यवसायिक उत्पादनमा संलग्न भएका हुनेछन् ।		<ul style="list-style-type: none"> <li>• राजनीतिक अस्थिरता</li> <li>• वदलिदो परिस्थितिमा प्राथमिकता परिवर्तन</li> </ul>	
खाद्यान्न उत्पादन (उन्नत जातको वाली प्रवर्द्धन)	सबै घरधुरी परम्परागत	६०० घरधुरीले उन्नत जातको खाद्यान्न वालीहरु प्रवर्द्धन गरी कुल खाद्यान्न उत्पादनमा बढ़ि भएको हुनेछ ।		<ul style="list-style-type: none"> <li>• जलवायु परिवर्तन</li> <li>• श्रोतको उपलब्धता</li> <li>• मौसमी बसाईसराई</li> <li>• रोगकिराको प्रकोप</li> </ul>	
माटो परीक्षण	कहिं नभएको	९ वटै वडाको १८ वटा नमूना माटो परीक्षण भै त्यसैको आधारमा खेती गरिएको हुनेछ ।			
नगदे तथा कोशेवाली खेती (उन्नत वीउ विजन) मास, मसुरो, सोइटा, भट्टास, अदुवा, अलैची, कफी, तोरी, सिमी, चना र केराउ आदी ।	गुजरामुखी	१५० घरधुरीले व्यवसायिक रूपमा उन्नत जातका नगदे/कोशेवाली खेती गरेका हुनेछन् ।			
मसलावाली (लसुन, हल्दी, खुर्सानी र धनिया)	गुजरामुखी	२७ घरधुरी व्यवसायिक रूपमा मसला खेतीमा संलग्न भएका हुनेछन् ।			
फलफूल उत्पादन (केरा, सुन्तला, मौसमी, अनार, आँप, कागती, अमिला, अम्बा, मेवा आदी)	न्यून मात्रामा	२२० घरधुरी फलफूल खेती व्यवसायमा संलग्न भएका हुनेछन् ।			
पशु/पंक्षी पालन (वाखा, रांगा भैसी, गाई गोरु, कुखुरा)	५२ घरधुरी	५१० घरधुरीले नश्ल सुधार सहित व्यवसायिक रूपमा उन्नत जातका पशु/पंक्षी पालन गरी १२० घरधुरी व्यावसायिक रूपमा संलग्न भएका हुनेछन् ।			
गोठ सुधार, गोठेमल सुधार, कम्पोष्ट मल तथा जैविक विषादीको प्रयोग	छैन	६५० घरधुरीमा गोठ सुधार, गोठेमल सुधार, कम्पोष्ट मल तथा जैविक विषादी प्रवर्द्धन भएको हुनेछ ।			
एगोभेट/अनुभवी अगुवा किसान विकास	जेटिए ७ जना जेटि १ जना	<ul style="list-style-type: none"> <li>• गाउँ क्षेत्र भित्र १ एगोभेट स्थापना भई सबै कृषकले सेवा उपभोग गरेका हुनेछन् ।</li> <li>• कृषि वन तथा वातावरण समितिको क्रियाकलाप भित्रवाट ९ वटै वडामा फरक फरक विषयका कमितमा ५ जना अनुभवी अगुवा किसान मार्फत सेवा प्रदान गरिएको हुनेछ ।</li> </ul>			

विषयगत क्षेत्र	बर्तमान अवस्था (घरधुरी, इकाई, संख्या)	३ बर्षको प्रक्षेपणमा आधारित सूचकहरू		
		सूचकहरू	पुस्ट्याई	जेखिमपक्ष
कृषि सहकारी स्थापना	छैन	● गाविस १ वटा कृषि सहकारीको स्थापना भएको हुनेछ ।		
दुग्ध डेरी	छैन	● १ वटा दुग्ध डेरीको स्थापना गरी सेवा प्रवाह गरिएको हुनेछ ।		
कृषि वन तथा वातावरण समितिको क्षमता विकास		● प्रत्येक वर्ष समितिको क्षमता विकासका लागि तालिम तथा अभिमुखिकरण सञ्चालन भई कृषि वन तथा वातावरणको क्षेत्रमा योजना तर्जुमा गर्न सक्षम भएका हुनेछन् ।	गाविसको प्रतिवेदन, संघसंस्थाहरूको प्रतिवेदन	श्रोतको उपलब्धता नहुन
<b>१.२. गैह कृषिमा आधारित सिप एवं रोजगार तथा सहकारी</b>				
परम्परागत सिप विकास (आरन र सिलाईकटाई)	१० जना	थप १५ जनाले रोजगारमूलक सिप विकास तालिम प्राप्त गरी व्यवसाय सञ्चालन गरेका हुनेछन् ।	घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, गाविस, सहकारी संस्था र अन्य संघ संस्थाहरूको प्रतिवेदन	● राजनीतिक अस्थिरता
घरेलु तथा लघु उद्यम -बाँस उद्योग, डोरी उद्योग, चक उद्योग, हस्तकला उद्योग, काष्ठकला उद्योग, अचार उद्योग, )	छैन	● थप २५ जनाले घरेलु तथा लघु उद्यम विकास तालिम प्राप्त गरी व्यवसाय सञ्चालन गरेका हुनेछन् ।		● वदलिदो परिस्थितिमा प्राथमिकता परिवर्तन
सीप विकास (सिकर्मी, डकर्मी, सुचिकार आदि)	५ जना	● थप २५ जनाले लघु व्यवसाय विकास तालिम प्राप्त गरी व्यवसाय सञ्चालन गरेका हुनेछन् ।		● श्रोतको उपलब्धता
<b>१.३. वन तथा वातावरण</b>				
वन संरक्षण, सम्बद्धन र विकास (वृक्षोरापण, पलटिन, नर्सरी स्थापना, वन काटछाँट, जडिवुटी संरक्षण र घेरावार )	व्यवस्थित नभएको	● ९ वटै वडाका १५ स्थानमा वृक्षारोपण भएको हुनेछ । ● ५ वटा सामुदायिक वनहरू दर्ता गरी वन क्षेत्रको संरक्षण गरिएको हुनेछ । ● २ वटा नर्सरी स्थापना भै विरुवा उत्पादन गरिएका हुनेछन् । ● काष्ठ तथा गैरकाष्ठ (जडिवुटी) वन पैदावरको संरक्षण र सम्बद्धन गरिएको हुनेछ ।	जिल्ला वन कार्यालय, विभिन्न संघ संस्थाहरूको प्रतिवेदन, जिविसको रेक्ड,	● जलवायू परिवर्तन
वातावरण संरक्षण तथा प्रकोप व्यवस्थापन कार्य (बाढी, पहिरो, भूक्षय, आगलागी, छाडा पशु, खोरिया फडानी, अवैध चोरी शिकार र वन अतिक्रमण)	छैन	● वातावरण, प्रकोप तथा बाढी, पहिरो, भूक्षय, आगलागि चोरी शिकार, खोरिया फडानी र छाडा पशु जस्ता गतिविधिको नियन्त्रण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम मार्फत यस क्षेत्रमा सुधार आएको हुनेछ ।		● मानवजन्य प्रकोपहरू

विषयगत क्षेत्र	वर्तमान अवस्था (घरधुरी, इकाई, संख्या)	३ वर्षको प्रक्षेपणमा आधारित सूचकहरु		
		सूचकहरु	पुस्ट्याई	जेखिमपक्ष
काठ तथा जडीबुटी संकलन र पैठारी (साल, सिसौ, साज, सल्ला, खयर, खोटो, समायो, पाखनवेद, गिठा, काउलो, सर्जिविनी, टिमुर, बाबियो र गुज्जो)	छैन	<p>साव क्षेत्रको काठ र जडीबुटी संकलन तथा पैठारी कार्य व्यवस्थित गरी गाविसको मुख्य आमदानीको स्रोत भएको हुनेछ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>गाविस अन्तर्गत रहेका सामुदायिक वनहरु गाविस मार्फत संचालन भई वन विकासको एकिकृत योजना लाग गर्न तर्फ पहल भएको हुनेछ ।</li> </ul>	स्थानिय रेडियो	
<b>२. सामाजिक विकासका क्षेत्र</b>				
उद्देश्य : गुणस्तरीय शिक्षा, सर्वसुलभ स्वास्थ्य र सामाजिक सशक्तिकरणका कार्यकमहरूबाट लक्षित वर्गको वर्तमान सामाजिक अवस्थामा सुधार ल्याउने ।				
<b>२.१. शिक्षा</b>				
विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार सुधार तथा मर्मत (भवन, बालमैत्री शौचालय, बालमैत्री कक्षा, खानेपानी, घेरापर्खाल, खेलमैदान र फर्निचर )	भवन सं. - १८ घेरापर्खाल - १ खा.पा. - छैन खेलमैदान - २ शौचालय - ७ फर्निचर - ५००	<ul style="list-style-type: none"> <li>थप १२ वटा विद्यालय भवन, ७ वटा घेरा पर्खाल, ७ वटा शौचालय निर्माण र ७ वटा खेल मैदान र १४५० थान फर्निचर निर्माण भै भई विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार सुधार भएको हुनेछ ।</li> <li>सबै विद्यालयमा स्वच्छ खानेपानीको आपुर्ति हुनेछ ।</li> <li>गाविसमा भएका ७ वटा विद्यालयहरूमा कक्षा १ देखी कक्षा ३ सम्म बालमैत्री कक्षा संचालन भएको हुनेछ ।</li> <li>कक्षा छाडनेदरमा कमि आउनेछ, र विद्यालयमा भर्नाभएका शत प्रतिशत बालबालिकाहरूले बारिक परिक्षा उत्तीर्ण गरेका हुनेछन् ।</li> </ul>	जि.शिक्षा का., विद्यालयहरु र अन्य शैक्षिक संघ संस्थाहरूको प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> <li>राजनीतिक हस्तक्षेप</li> <li>श्रोतको प्र्याप्तता</li> <li>वात्य सहयोग</li> </ul>
शैक्षिक सामाग्रीको व्यवस्था (विज्ञान प्रयोगशाला, पुस्तकालय, खेल सामाग्री, कम्प्युटर, शिक्षक निर्देशिका र अन्य शैक्षिक सामाग्री)	प्र.शाला- छैन कम्प्युटर- छैन पुस्तकालय- छैन खेल सा. कमी शै. सा. अभाव	<ul style="list-style-type: none"> <li>थप १ वटा विज्ञान प्रयोगशाला, ५ वटा पुस्तकालय, र ५ वटा कम्प्युटर कक्षा को व्यवस्था भै सञ्चालनमा आएका हुनेछन् ।</li> <li>सबै विद्यालयहरूमा आवश्यक खेल सामाग्री र अन्य शैक्षिक सामाग्रीको पूर्ण व्यवस्था भएको हुनेछ ।</li> </ul>		
साक्षरता प्रतिशत	२७ प्रतिशत	<ul style="list-style-type: none"> <li>प्रौढ साक्षरता अभियान मार्फत योजनाको अन्त्य सम्म साक्षरता दर ७० प्रतिशत पुगेको हुनेछ ।</li> </ul>		
शिक्षक/शिक्षिका/कर्मचारी/विद्यालय सहयोगी	४६ जना	<ul style="list-style-type: none"> <li>थप १५ जना शिक्षक/शिक्षिका, को दरबन्दी थप भएको हुनेछ ।</li> </ul>		
बा.वि.के./प्रावि/निमावि/मावि/उमावि/क्याम्पस	बा.वि.के.- ४	<ul style="list-style-type: none"> <li>थप ३ वटा बाल विकास केन्द्र स्थापना भै सञ्चालन भएका हुनेछन् ।</li> </ul>		

विषयगत क्षेत्र	वर्तमान अवस्था (घरधुरी, इकाई, संख्या)	३ बर्षको प्रक्षेपणमा आधारित सूचकहरु			
		सूचकहरु	पुस्ट्याई	जेखिमपक्ष	
<b>२.२. स्वास्थ्य</b>					
उप स्वास्थ्य चौकी/स्वास्थ्य चौकी/प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र/क्लिनिक/प्रसुतिगृह/ गाउँघर क्लिनिक/खोप क्लिनिक	उ.स्वा.चौ.- १ गा.घ.क्लि.- ४ खोप क्लि - ५	<ul style="list-style-type: none"> <li>उपस्वास्थ्य चौकीको थप १ वटा भवन, १ वटा खानेपानी मर्मत, १ वटा प्रशुति गृह र थप ६ वटा गाउँघर क्लिनिक स्थापना भएका हुनेछन् ।</li> <li>खोप क्लिनिक ७ वटा संचालन भएका हुनेछन् ।</li> <li>१ वटा दक्ष नरसको दरवन्दी थप भई कार्यरत जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धि भएको हुनेछ ।</li> <li>गाविसका शत प्रतिशत मानिसहरूले सर्वसूलभ तरिकाले एककृत स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गरेका हुनेछन् ।</li> <li>थप १ वटा उ.स्वा.चौ.स्थापना भएको हुनेछ ।</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>रोगको महामारी</li> <li>श्रोतको प्र्याप्तता</li> </ul> <p>जि.स्वास्थ्य का., संघ संस्थाहरु र गाविसको प्रतिवेदन</p>		
स्वास्थ्य कर्मी (स्वास्थ्य स्वयम् सेविका, ग्रा.स्वा.का, मा.शि.का./अहेव)	स्वा.स्व.से. -२० मासिका -१ अ.न.मि. -१ अहेव -१,				
सुरक्षित मातृत्व/प्रजनन् स्वास्थ्य	नभएको				
राष्ट्रिय अभियानका कार्यक्रमहरु (भिटमिन ए, पोलियो, अन्य खोपहरु)	नियमित				
एच.आई.भि.एड्स (प्रभावित, संक्रमित)	सही डाटा छैन			<ul style="list-style-type: none"> <li>प्रजनन् उमेर पुरोका महिला तथा पुरुषहरूलाई चेतनामूलक सूचनाहरु मार्फत एच आई भि एड्स, पाठेघर खस्ने र परिवार नियोजनको वर्तमान स्थितिमा सुधार आएको हुनेछ,</li> <li>छाउपडी प्रथा घटेर छाउपडी मुक्त गाविस घोषणा भएको हुनेछ ।</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>गाविस, संघ संस्थाहरुको प्रतिवेदन</li> <li>राजनीतिक दबाव</li> <li>श्रोतको प्र्याप्तता</li> </ul>
पाठेघर खस्ने समस्या,	सही डाटा छैन				
परिवार नियोजनका साधन प्रयोग	न्यून मात्रामा				
छाउपडी प्रथा	९९ प्रतिशत				
<b>२.३. दलित, महिला, वालवालिका, अपाङ्ग, असहाय, वृद्ध</b>					
दलित केन्द्रित कृयाकलापहरु	जातीय छुवाछुतको भेदभाव कायमै रहेको	<ul style="list-style-type: none"> <li>जातीय छुवाछुतमुक्त गाविस घोषणा भएको हुनेछ ।</li> <li>३ जनाले प्राविधिक शिक्षा अध्ययन गरेको हुनेछन् ।</li> <li>दलित सशक्तिकरण का माध्यमबाट श्रोतहरु माथिको पहुँचमा बढ्दि भएको हुनेछ ।</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>गाविस, संघ संस्थाहरुको प्रतिवेदन</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>राजनीतिक दबाव</li> <li>श्रोतको प्र्याप्तता</li> </ul>	
महिला केन्द्रित कृयाकलापहरु	महिला विभेद र घरेलु हिंसा कायमै रहेको	<ul style="list-style-type: none"> <li>लैङ्गिक विभेद र घरेलु हिंसामा कमी आएको हुनेछ ।</li> <li>थप ४५० घरधुरीका महिलाहरु सशक्तिकरणको साथै आय तथा सिपमूलक कृयाकलापहरुमा संलग्न भएका हुनेछन् ।</li> <li>एकल महिलाको पहिचान भई गाविसबाट पाउने सेवा सुविधाहरु प्राप्त गरेका हुनेछन् ।</li> </ul>			

विषयगत क्षेत्र	बर्तमान अवस्था (घरधुरी, इकाई, संख्या)	३ बर्षको प्रक्षेपणमा आधारित सूचकहरू				
		सूचकहरू	पुस्ट्याई	जेखिमपक्ष		
बाल मैत्री कृयाकलापहरू (बाल बचाउ, बाल संरक्षण, बाल विकास र बाल सहभागीता)	२११६ जना १३८६ घरधुरी	<ul style="list-style-type: none"> <li>बाल विवाह र बालश्रम मुक्त गाविस घोषणा भएको हुनेछ।</li> <li>बालबालिकाको समग्र विकास( बाल बचाउ, बाल संरक्षण, बाल विकास र बाल सहभागीता) मा वृद्धि भएको हुनेछ।</li> <li>कम्तिमा २ वटा विद्यालयमा बालमैत्री शिक्षा लागु भएको हुनेछ।</li> <li>७ वटा विद्यालयमा बालमैत्री शिक्षा लागु भएको हुनेछ।</li> <li>बडाहरू र गाविस तहमा बाल क्लब संजालको गठन भई उनीहरुको संस्थागत विकास भएको हुनेछ, र योजना तर्जुमा प्रक्रियाहरूमा उनीहरुको अर्थ सहभागीतामा बुद्धि भएको हुनेछ।</li> <li>गाविस भित्र गठन भएका बाल क्लबहरुको गाविसमा रेकर्ड अध्यावधिक गरिएको हुनेछ।</li> <li>बाल बालिकाहरुको बस्तु स्थीति भल्क्कने अवस्था विश्लेषण प्रतिवेदन तयार भएको हुनेछ।</li> </ul>				
अपाङ्ग, असहाय र वृद्धि केन्द्रित कृयाकलापहरू	प्रभावकारी नभएको	<ul style="list-style-type: none"> <li>गाविस र साभेदार संस्थाहरुको समन्वय र सहकार्यमा सामाजिक सुरक्षाका कृयाकलापहरू संचालन भएको हुनेछ।</li> <li>गाविस स्तरीय रेकर्डहरू अध्यावधिक भएका हुनेछन्।</li> <li>अपांग तथा वृद्धहरुलाई सामाजिक सुरक्षाको प्रत्याभुती प्रदान गरिएको हुनेछ।</li> </ul>				
द्वन्द्व पिडित केन्द्रित कृयाकलापहरू (राहात वितरण)	प्रभावकारी नभएको					
<b>२.४. सामुदायिक पूर्वाधारहरू</b>						
गाविस भवन	छैन	<ul style="list-style-type: none"> <li>गाउँ विकास समितिको भवन निर्माण भई सन्चालनमा आएको हुनेछ।</li> </ul>	गाविस, संघ संस्थाहरुको प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> <li>राजनीतिक असहमती</li> <li>श्रोतको प्र्याप्तता</li> </ul>		
सामुदायिक मिल, सुधारिएको घट्ट	मिल - छैन	<ul style="list-style-type: none"> <li>थप १ वटा मिल र ४ वटा सुधारिएको घट्ट निर्माण भई सेवा प्रवाह हुनेछ।</li> </ul>				
खेल मैदान	छैन	<ul style="list-style-type: none"> <li>३ वटा सामुदायिक भवनहरू निर्माण भई सन्चालनमा आएका हुनेछन्।</li> </ul>				
सामुदायिक भवन	२ वटा	<ul style="list-style-type: none"> <li>१ वटा कृषी उपज संकलन केन्द्र स्थापना भै सञ्चालनमा आएको हुनेछ।</li> </ul>				
धार्मिक तथा प्रयटकीय स्थल	व्यवस्थित छैनन्	<ul style="list-style-type: none"> <li>जिर्ण सबै मन्दिरहरू मर्मत र पुनर्निर्माण भएका हुनेछन्।</li> </ul>				
<b>३. जलश्रोत विकास, विद्युतिकरण र सुचना</b>						
उद्देश्य : स्वच्छ, खानेपानी तथा व्यवस्थित सरसफाई, उचित सिंचाई, विद्युत, सञ्चार जस्ता सेवाहरूमा समुदायको पहुँच वृद्धि गर्ने।						
<b>३.१. जलश्रोत विकास</b>						
सुरक्षित खानेपानी (पाइप, दुङ्गे धारा, पंधेरा)	५७५ घरधुरी	<ul style="list-style-type: none"> <li>८०० घरधुरीहरूले १५ वटा खानेपानी योजनाको निर्माण मार्फत स्वस्थ खानेपानी प्राप्त गरेका हुनेछन्।</li> </ul>	जि.खानेपानी का.,गाविस, संघ	श्रोतको		

विषयगत क्षेत्र	बर्तमान अवस्था (घरधुरी, इकाई, संख्या)	३ बर्षको प्रक्षेपणमा आधारित सूचकहरु		
		सूचकहरु	पुस्ट्याई	जेखिमपक्ष
सरसफाई जनचेतना (नीजि तथा सार्वजनिक शौचालय र वातावरणीय सरसफाई)	खुल्ला दिशामुक्त	<ul style="list-style-type: none"> <li>पुर्ण सरसफाई युक्त गाविस भएको हुनेछ।</li> <li>सरसफाई सम्बन्धी जनचेतनामा अभिवृद्धि भएको हुनेछ।</li> <li>विगतमा निर्माण भएका खानेपानी योजनाको मर्मत सम्भार गरिएको हुनेछ।</li> </ul>	संस्थाहरुको प्रतिवेदन	उपलब्धता
पुराना खानेपानी योजनाको मर्मत संभार	नभएको			• ठूला योजनाहरु समयभित्र सम्पन्नको समयावधि
सिंचाई (कुलो/नहर, प्लाष्टिक पोखरी)	छैन	१८ वटा योजना निर्माण तथा मर्मत भई थप ६५० हेक्टर जमीनमा सिंचाई सुविधा उपलब्ध भएको हुनेछ।	गाविस, संघ संस्थाको प्रतिवेदन	
<b>३.२. विद्युत</b>				
जल विद्युत/पेल्ट्रीक सेट	छैन		गाविस, संघ संस्थाको प्रतिवेदन	
नविकरणीय उर्जा (सौर्य उर्जा, गोवर ग्यांस, सुधारिएको चुलो)	सौर्य उर्जा-८००	<ul style="list-style-type: none"> <li>थप ५८६ घरधुरीले सौर्यउर्जाबाट विद्युत सेवा प्राप्त गरेका हुनेछन्।</li> <li>गाविसका सबै घरधुरीमा राष्ट्रिय विद्युत प्रसारण लाईन विस्तार भएको हुनेछ।</li> <li>३०० घरधुरीले सुधारिएको चुलो प्रयोगमा ल्याएका हुनेछन्।</li> </ul>	गाविस, संघ संस्थाको प्रतिवेदन गाविस, संघ संस्थाको प्रतिवेदन	• श्रोतको उपलब्धता
<b>३.३. सूचना एवं संचार</b>				
टेलिफोन/इमेल/ इन्टरनेट/मोबाईल	मोबाईल १२९० घरधुरी	शत प्रतिशत घरधुरीहरुको स्थानीय संचार माध्यमहरु एवं टेलिफोन/मोबाईल सेवामा पहुँच पुगेको हुनेछ। १ वटा विद्यालय, १ उ.स्वा.चौकी, गा.वि.स. वटामा इन्टरनेट सेवा संचालन भएको हुनेछ।	गाविस, दुर संचार, संघ संस्थाहरुको प्रतिवेदन	
रेडियो/पत्रपत्रिका/टि.भि.	रेडियो ३५०			
<b>४. यातायात पूर्वाधार क्षेत्र</b>				
उद्देश्य : स्थानीय सडक सञ्जाल र सामुदायीक भौतिक पूर्वाधारको निर्माण तथा विस्तार गर्दै यातायातको पहुँचमा बढ्दि गर्ने।				
<b>४.१. सडक, भोपु, तटबन्धन</b>				
सडक (मोटर बाटो, गोरेटो बाटो)	कच्ची -२५ कि.मी.	२० कि.मी. मोटर बाटो निर्माण र २५ कि.मी. मोटर बाटोको स्तर बढ्दि भएको हुनेछ।	जिविस, गाविस, संघ संस्थाहरुको प्रतिवेदन	श्रोतको उपलब्धता
भोलुङ्गे पुल/काठे साँघु/कलभर्ट	भोपु २ वटा	थप ३ वटा भोलुङ्गे पुल, भई स्थानीय जनताले सेवा प्राप्त गरेका हुनेछन्।		
तटबन्धन	नभएको	१५ स्थानमा तटबन्धन भएको हुनेछ।		
<b>५. सु-शासन तथा अन्य</b>				
उद्देश्य : लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण, पारदर्शीता, जवाफदेहीता, जनसहभागीता, नीति नियम तथा योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन सहित सु-शासन सुनिश्चित गर्ने।				
<b>५.१. सुशासन</b>				
न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मूल्यांकन	प्रभावकारी छैन	गाविसको वार्षिक कार्य सम्पादनमा उतिर्ण भई थप अनुदान प्राप्त गरेको हुनेछ।	• गाविसको	• राजनीतिक
विषयगत/क्षेत्रगत समिति तथा गुरु योजनाहरु	छैन	स्थानीय स्वायत्त शाशन ऐनले व्यवस्था गरे बमोजिम कम्तीमा ५ वटा विषयगत		

विषयगत क्षेत्र	बर्तमान अवस्था (घरधुरी, इकाई, संख्या)	३ बर्षको प्रक्षेपणमा आधारित सूचकहरू		
		सूचकहरू	पुस्ट्याई	जेखिमपक्ष
निर्माण एवं कार्यान्वयन		समिति तथा गुरुयोजना निर्माण गरी कार्यान्वयन भएको हुनेछ।		वार्षिक योजना
आवधिक योजनाको नियमित अनुगमन तथा समिक्षा	छैन	हरेक योजनाहरूको सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक लेखापरीक्षण, समिक्षा एवं प्रभावकारी अनुगमन भएको हुनेछ।		• संघ संस्थाको प्रतिवेदन
सार्वजनिक सुनुवाई एवं सामाजिक लेखापरीक्षण	शुरुवात छ			• अनुगमन प्रतिवेदन
स्थानीय संस्थामा लक्षित समुदायको पहुंचमा वृद्धि सामुदायिक संस्था, सञ्जाल, क्वल, उ.स.)	प्रभावकारी छैन	दलित, महिला, जनजाति एवं बालबालिकाहरूको निर्णय प्रकृया र कार्यकारिणी समितिमा अर्थपूर्ण सहभागिता भएको हुनेछ।		• सामाजिक सुरक्षा
स्थानीय श्रोतहरूमा लक्षित समुदायको पहुंच	प्रभावकारी छैन	गाविसको अनुदान कार्य विधि २०६७ मा उल्लेखित व्यवस्था अनुसार कम्तिमा ३५ प्रतिशत श्रोत लक्षित समुदायलाई विनियोजन कार्यान्वयन भएको हुनेछ।		• गाविसमा सचिवको उपस्थिति
क्षमता विकास योजना	छैन	गाविसको क्षमता विकास योजना तयार भई लागु भएको हुनेछ।		
गाविसको आवधिक/रणनीतिक योजना	छैन	गाविसको आवधिक योजना निर्माण भई लागु भएको हुनेछ।		
नागरिक वडा पत्र	गाविसमा मात्र	गाविसका साथै गाविस स्तरका सबै संघ संस्था र कार्यालयहरूमा नागरिक वडापत्र राखी सेवाग्राहीहरू सुसुचित भएका हुने छन्।		
२ जना कर्मचारी दरबन्दी	छैन	गाविसमा २ जना कर्मचारीको व्यवस्था भई सेवा नियमित भएको हुनेछ।		
सामुदायिक वन विकास गुरु योजना	छैन	सबै सामुदायिक वनहरूको वन विकास गुरु योजना भई लागु भएको हुनेछ।		
व्यक्तिगत घटना दर्ता (जन्म, मृत्यु, वसाईसराई, विवाह)	छ	<ul style="list-style-type: none"> <li>शतप्रतिशत व्यक्तिगत घटना दर्ता गराएको हुनेछन्।</li> <li>घटना दर्ता रेकर्डहरू नियमित अद्यावधिक गरिएको हुनेछ।</li> </ul>		
विद्यालय सुधार योजना	छैन	विद्यालय सुधार योजनाहरू ७ वटै विद्यालयमा कार्यान्वयन भएका हुनेछन्।		
गाविस प्रोफाईल र बालबालिकाहरूको स्थीति पत्र	छैन	गाविसले नियमित रूपमा गाविस प्रोफाईल र बाल बालिकाहरूको स्थीति पत्र तयारी तथा अद्यावधिक गर्नेछ र गाविसमा उपलब्ध हुनेछ।		
५.२. अन्य				
अध्ययन अनुसन्धान	छैन	गाविसको आन्तरिक स्रोत वृद्धि गर्न अवसरको खोजीका लागि सम्भाव्य क्षेत्रको अध्ययन अनुसन्धान भएको हुनेछ।		

#### ५. प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र र मुख्य क्रियाकलापहरु :

५.१. प्राथमिकता प्राप्त विषयगत क्षेत्र र प्रमुख क्रियाकलापहरु : (आ.व. २०७०/०७१-२०७२/०७३)

विषयगत क्षेत्र एवं सांकेतिक क्रियाकलाप (प्राथमिकता क्रम अनुसार)	जम्मा लक्ष्य	क्रियाकलापहरुको कार्य योजना			कार्यान्वयन गर्ने संस्था/निकायहरु
		पहिलो बर्ष	दोश्रो बर्ष	तेश्रो बर्ष	
<b>१. आर्थिक विकासका क्षेत्र</b>					
<b>१.१. कृषिमा आधारित</b>					
व्यवसायिक तरकारी खेती प्रवर्द्धन (आलु, प्याज, काउली, बन्दा, मुला, टमाटर, सागभाजी, काको, फर्सी, करेला आदी)	४५ घरधुरी	१५	१५	१५	जि.कृ.वि.का., गाविस, रुडेक, सेवक, PAF, अन्य संघ संस्था
खाद्यान्त उत्पादन (उन्नत जातको बाली प्रवर्द्धन)	६०० घरधुरी	१५०	२५०	२००	
माटो परीक्षण	१८ स्याम्पल	१८			
नगदे तथा कोशेवाली खेती प्रवर्द्धन (मास, मसुरो, सोइटा, भटमास, अदुवा, अलैची, कफी, तोरी, सिमी र केराउ आदी)	१५० घरधुरी	५०	५०	५०	
मसलावाली प्रवर्द्धन (लसुन, हल्दी, खुर्सानी, धनिया)	२७ घरधुरी	९	९	९	
फलफूल उत्पादन (केरा, सुन्तला, मौसमी, अनार, आँप, कागती, अमिला, अम्वा, मेवा आदी)	२२० घरधुरी	१००	५०	६०	
पशु/पक्षी पालन (वाखा, भैसी, गाई गोरु, कुखुरा)	५१० घरधुरी	२१०	२००	१००	
गोठ सुधार, कम्पोष्ट तथा जैविक विषादी प्रवर्द्धन	६५० घरधुरी	२५०	१५०	२५०	
एग्रोभेट स्थापना	१ वटा		१		
अनुभवी अगुवा किसान विकास	१८ जना	६	६	६	
क.व.वा.स. मार्फत अनुभवी अगुवा किसान परिचालन	९ वटै वडामा	नियमित	नियमित	नियमित	
दुग्ध डेरी स्थापना	१ वटा			१	
<b>कृषि तथा अन्य सहकारी प्रवर्द्धन</b>					
कृषि बन तथा वातावरण समितिलाई तालिम	प्रत्येक वर्ष	१ पटक	१ पटक	१ पटक	जि.कृ.वि.का., जिल्ला सहकारी संघ, गाविस, अन्य संघसंस्था,
कृषि सहकारी स्थापना	१ वटा	१			
सहकारी संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि तालिम	२ पटक	१	१		
<b>१.२. गैह कृषिमा आधारित सिप एवं रोजगार</b>					
परम्परागत सिप विकास (आरन र सिलाईकटाई)	१५ जना	९	६		जि.घ.का., म.वि.का., गाविस, सेवक, PAF, अन्य संघ संस्था
घरेलु तथा लघु उद्यमी विकास (बाँस उद्योग, डोरी उद्योग, चक उद्योग, काष्ठकला उद्योग, अचार उद्योग)	२ जना	१	१		
सीप विकास (सिकर्मी, डकर्मी बाँस, फर्निचर आदि)	२५ जना		१५	१०	
वन संरक्षण, सम्वर्द्धन र विकास कार्य (वृक्षोरापण, पलटिन, वन संरक्षण, जडिवुटी संरक्षण र घेरावार)	६०० हेक्टर	२००	२००	२००	
नर्सरी स्थापना	२ वटा	१	१		
सामुदायिक बन दर्ता	५	५			
वातावरण संरक्षण तथा प्रकोप व्यवस्थापन कार्य (बाढी, पहिरो, भूक्षय, आगलागी, छाडा पशु, खोरिया फडानी, अवैध चोरी शिकार र बन अतिक्रमण)	९ वटै वडामा	नियमित	नियमित	नियमित	
काठ तथा जडिवुटी संकलन र पैठारी	६ वटा सा.व.	नियमित	नियमित	नियमित	
<b>२. सामाजिक विकासका क्षेत्र</b>					
<b>२.१. शिक्षा</b>					
विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार सुधार तथा मर्मत					जि.शि.का., जि.वि.स., म.वा.का., पिसिविन.वाक, सेवक, गाविस, सेवक, PAF, अन्य संघ संस्था
◆ भवन संख्या	१२ वटा	४	४	४	
◆ घेरापर्खाल	७ वटा	२	२	३	
◆ खानेपानी	७ धारा	३	२	२	
◆ खेतमैदान	७ वटा	३	२	२	
◆ शौचालय	७ वटा	३	२	२	
◆ फर्निचर	१४५० थान	४००	४००	६५०	

विषयगत क्षेत्र एवं सांकेतिक क्रियाकलाप (प्राथमिकता क्रम अनुसार)	जम्मा लक्ष्य	क्रियाकलापहरुको कार्य योजना			कार्यान्वयन गर्ने संस्था/निकायहरु
		पहिलो बर्ष	दोश्रो बर्ष	तेश्रो बर्ष	
शैक्षिक सामाग्रीको व्यवस्था <ul style="list-style-type: none"> <li>❖ विज्ञान प्रयोगशाला</li> <li>❖ कम्प्यूटर</li> <li>❖ पुस्तकालय</li> <li>❖ खेल सामाग्री</li> <li>❖ शैक्षिक सामाग्री</li> </ul>	१ वटा ५ विद्यालय ५ वटा ३ विद्यालय ३ विद्यालय		१ ५ १ १ १	१ १ १ १ १	जि.शि.का.,जि.वि.स., म.वा.का.,पिसिवन,वाक, सेवक,गाविस,सेवक,PAF, अन्य संघ संस्था
साक्षरता कक्षा संचालन (साक्षरता अभियान)	२७ वटा	१८	९ वटा		जि.शि.का,गाविस,अन्य संघ संस्था
शैक्षिक दरवन्दी <ul style="list-style-type: none"> <li>❖ शिक्षक कोटा</li> </ul>	१५ वटा	नियमित	नियमित	नियमित	जि.शि.का.,जि.जि.वि.स., यूनिसेफ,गाविस,अन्य संघ संस्था
बाल विकास केन्द्र स्थापना	४ वटा	४			
बाल मैत्री कक्षा संचालन	७ वटा	निरन्तर	निरन्तर	निरन्तर	
विद्यार्थीहरुले कक्षा छाड्नेदर बढ़िका लागि अन्तरक्रिया	६ पटक	२	२	२	
विद्यालयलाई बालमैत्री बनाउन र विद्यालयलाई नियमित संचालन बारे अन्तरक्रिया	६ पटक	२	२	२	
विद्यालय स्तरीय बाल क्लब गठन तथा क्षमता विकास	९ वटा	३	६		
<b>२.२. स्वास्थ्य</b>					
स्वास्थ्यको भौतिक संरचना निर्माण <ul style="list-style-type: none"> <li>❖ भवन</li> <li>❖ गाउघर क्लिनिक विस्तार</li> <li>❖ खोप केन्द्र विस्तार</li> <li>❖ खानेपानी धारा र शौचालय</li> <li>❖ औषधी पसल स्थापना</li> <li>❖ प्रसुती गृह</li> </ul>	१ वटा ३ वटा २ वटा १ वटा १ वटा १ वटा		१ १ २ १ १ १	१ १ १ १ १ १	जि.स्वा.का.,जि.वि.स. गाविस,गंगोत्री,वाक,केयर नेपाल,यूनिसेफ,अन्य संघ संस्था
स्वास्थ्य कर्मीको थप व्यवस्था <ul style="list-style-type: none"> <li>❖ स्वास्थ्य स्वयम् सेविका</li> <li>❖ अ.न.मी.</li> <li>❖ अहेव</li> </ul>	६ जना १ जना १ जना	३	३	१	
स्वास्थ्य सामाग्रीको व्यवस्था <ul style="list-style-type: none"> <li>❖ स्टेचर</li> <li>❖ औषधी, अन्य औजार, उपकरण</li> </ul>	३६ थान नियमित	१८	१८	नियमित	नियमित
राष्ट्रिय अभियानका कार्यक्रम सञ्चालन	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	
एच.आई.भि.एड्स सचेतना कार्यक्रम	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	
पाठेघर खस्ने समस्यावारे सचेतना कार्यक्रम	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	
परिवार नियोजन शिक्षा अभियान सञ्चालन	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	
छाउपडि प्रथा विरुद्धको अभियान सञ्चालन	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	
<b>२.३. दलित, महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, असहाय, वृद्ध</b>					
दलित तथा महिला केन्द्रित कृयाकलापहरु	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	जि.प्र.का., जि.शि.का., जि.वि.स.,गाविस, म.वि.का.,अन्य संघ संस्था
बाल मैत्री कृयाकलापहरु (बाल बचाउ, बाल संरक्षण, बाल विकास र बाल सहभागीता)	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	
अनिवार्य निशुल्क र बालमैत्री गाविस घोषणा	१ पटक		१		
अपाङ्ग, असहाय र वृद्ध केन्द्रित कृयाकलापहरु	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	
झन्द्द पिडित केन्द्रित कृयाकलापहरु (राहात वितरण)	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	
<b>२.४. सामुदायिक पूर्वाधारहरु</b>					
गाविस भवन निर्माण	१ वटा	१			जि.शि.का.,जि.वि.स.,

विषयगत क्षेत्र एवं सांकेतिक क्रियाकलाप (प्राथमिकता क्रम अनुसार)	जम्मा लक्ष्य	क्रियाकलापहरूको कार्य योजना			कार्यान्वयन गर्ने संस्था/निकायहरू
		पहिलो बर्ष	दोश्रो बर्ष	तेश्रो बर्ष	
सामुदायिक मिल स्थापना	१ वटा		१		गाविस,म.वि.का., अन्य संघ संस्था
सामुदायिक भवन निर्माण (दलित, महिला, सहकारी)	३ वटा	१	१	१	
सामुदायिक अध्ययन केन्द्र र ना.स. केन्द्र भवन निर्माण	२ वटा	१		१	
<b>३. जलश्रोत विकास ,विद्युतिकरण र सुचना</b>					
<b>३.१. जलश्रोत विकास</b>					
सुरक्षित खानेपानी (पाइप धारा निर्माण)	८०० घरधुरी	३००	२००	३००	जि.खा.पा.का.,जि.वि.स.
◆ पूर्ण सरसफाई क्रियाकलाप संचालन	सबै घरधुरी	नियमित	नियमित	नियमित	गाविस,सेवक,रुडेक, रेडक्स,अन्य संघ संस्था
◆ वातावरणीय सरसफाई कार्यक्रम	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	
<b>सिंचाई</b>					
◆ कुलो नहर पोखरी निर्माण तथा मर्मत	१८ वटा	५	७	६	जि.कृ.वि.का.,जि.वि.स., गाविस,रुडेक,सेवक, अन्य संघ संस्था
<b>३.२. विद्युत</b>					
◆ सौर्य उर्जा	५८६ घ.ध.	२००	३००	८६	जि.वि.स.,वै.उ.प्र.के.
◆ सुधारिएको चुलो	८०० घ.ध.	३००	४००	१००	गाविस,अन्य संघ संस्था
<b>३.३. सूचना एवं संचार</b>					
◆ टेलिफोन /मोबाईल	शतप्रतिशत	२५	२५	३०	दूर संचार संस्थान,
◆ इमेल इन्टरनेट	३ संस्था	१	१	१	अन्य संघ संस्था
<b>४. यातायात पूर्वाधार क्षेत्र</b>					
<b>४.१. सडक ,झोपु, तटवन्धन</b>					
◆ सडक (निर्माण)	२० कि.मी.	५	१०	५	जि.वि.स.,गाविस,ग्रापका,
◆ सडक (स्तर उन्नति)	२५ कि.मी.	१०	१०	५	सडक विभाग,
◆ भोलुङ्गे पुल	३ वटा		१	२	अन्य संघ संस्था
◆ काठे साँधु/कल्भर्ट	५ वटा	५			
<b>५. सु-शासन तथा अन्य</b>					
<b>५.१. सुशासन</b>					
विषयगत/क्षेत्रगत गुरु योजनाहरू निर्माण (शिक्षा, स्वास्थ्य, सडक, खानेपानी सरसफाई र कृषी तथा वन)	५ वटा	२	२	१	जि.वि.स.,यूनिसेफ,गाविस, रुडेक,एसनेपाल,सेवक, LGCDP,अन्य संघ संस्था
गाविसको न्यूनतम शर्त तथा कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन	३ पटक	१	१	१	
सार्वजनिक सुनुवाई एवं सामाजिक लेखापरीक्षण	आ.ब. साकिनु अगावै	नियमित	नियमित	नियमित	
विद्यालय सुधार योजना	७ विद्यालय	२	३	२	
गाविस प्रोफाईल र बालबालिकाहरूको स्थीति पत्र	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	
स्थानीय संस्थामा लक्षित समुदायको पहुँचमा वृद्धि सामुदायिक संस्था, सञ्जाल, क्वल, उ.स.)	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	
स्थानीय श्रोतहरूमा लक्षित समुदायको पहाँच	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	
गाविसको आवधिक /रणनीतिक योजना तयारी	१ पटक	१			
आवधिक योजनाको नियमित अनुगमन तथा समिक्षा	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	
क्षमता विकास योजना	१ पटक	१	नियमित	नियमित	
नागरिक वडा पत्र	३ पटक	१	१	१	
गाविसमा कर्मचारी दरबन्दी	२ जना	१	१		
विद्यालय सुधार योजना	७ वटा	१	४	३	
सहकारी विकास तथा व्यवसायिक योजना	१ पटक	१	नियमित	नियमित	
व्यक्तिगत घटना दर्ता (जन्म,मृत्यु,वसाईसराई,विवाह)	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	
<b>५.२. अन्य</b>					
अध्ययन अनुसन्धान	नियमित	नियमित	नियमित	नियमित	जि.वि.स.,गाविस, अन्य संघ संस्था

## ५.२. जलवायु तथा वातावरण :

जलवायु परिवर्तन र यसका असरहरूलाई न्यूनिकरण गर्नका लागि यस गाउँ विकास समितिले देहाय वर्मोजिमका कार्यनीतिहरु अवलम्बन गर्ने छ ।

- वन संरक्षण गर्ने सम्बन्धी नीतिहरु अनिवार्य रूपमा कार्यान्वयन गर्न गराउनको लागि पहल गर्ने ।
- वन विनास, भू-क्षयलाई रोकथाम गर्न वृक्षारोपण र चेतनामूलक क्रियाकलापहरूलाई अभियानको रूपमा संचालन गर्ने ।
- मानवजन्य प्रकोपहरु न्यूनिकरण गर्न सञ्चार माध्यमबाट चेतनामूलक कार्यक्रम प्रसारण गर्ने ।
- सरसफाई व्यवस्थापनको लागि आगामी २ वर्ष भित्र गा.वि.स.लाई खुल्ला दिसामूक्त क्षेत्र घोषणा गर्ने ।
- खानेपानीका मुहानहरु संरक्षणको लागि आवश्यक पहल कदमी चाल्ने ।
- वैकल्पिक उर्जाका श्रोतहरुको प्रयोग तथा सदुपयोगमा जोड दिने ।
- दिगो भूव्यवस्थापनमुखी क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्ने ।
- सडकहरु निर्माण गर्दा हरित सडकको अवधारणालाई अवलम्बन गर्ने, ठूलो औजार, उपकरण र विष्फोटक पदार्थहरु प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्ने ।
- स्थानीय अनुकूलन कार्य योजना (Local Adoption Plan for Action) बनाई कार्यान्वयनमा जोड दिने ।

## ५.३. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण एवं बाल विकास :

सामाजिक समावेशीकरण र लैंगिक समानता तथा बाल विकास सम्बन्धी नीतिहरुलाई व्यवहारिक कार्यान्वयनमा ल्याउनका लागि तपसिल वर्मोजिमका कार्य नीतिहरु अवलम्बन गरिने छ ।

- लैंगिक समानता सम्बन्धी अभियानकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- गाविस स्तरमा लैंगिक वजेट र यसको लेखापरिक्षण गर्ने परिपाटीको शुरुवात गर्ने ।
- महिला समूहहरूलाई विकासको मूलधारमा समाहित गर्ने खालका क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्ने ।
- एकल महिला, असहाय, अपाङ्ग, दलित एवं पिछडा वर्गहरुको क्षमता वृद्धिका लागि नीतिगत व्यवस्थालाई प्रभावकारी कार्यान्वयन र अनुगमन गर्ने ।
- महिला, दलित तथा बालवालिकाहरुको निर्णय प्रकृयामा सक्रिय सहभागिता सूनिश्चित गर्ने ।
- बाल मैत्री स्थानीय शासन कार्य विधि २०६८ लाई प्रभावकारी कार्यान्वयनमा पहल गर्ने ।

## ६. कार्यक्रमको वित्तीय श्रोत प्रक्षेपण :

गाविसको आवधिक योजनाले लक्षित गरेका क्रियाकलापहरु सञ्चालनको लागि तपसिल वर्मोजिमको वजेट प्रक्षेपण गरिएको छ ।

विवरण	आर्थिक वर्ष र वजेट (रु.हजारमा)			जम्मा वजेट
	२०७०/०७१	२०७१/०७२	२०७२/०७३	
<b>क) गाविसको आन्तरिक श्रोतबाट</b>				
१. मालपोत कर	२०	२०	२०	६०
२. शिफारिस तथा पञ्जिकरण कर	२५	२५	२५	७५
३. वन तथा जडिवुटी निकासी कर	०	०	२०	२०
जम्मा :	६०	६०	६५	१८५
<b>ख) गाविसको बाह्य श्रोतबाट</b>				
१. अनुदान (पूँजिगत)	१७५०	१७५०	२०००	५५००
२. अनुदान (चालु)	४२०	४२०	५००	१३४०
३. थप अनुदान	०	०	३००	३००
४. सामाजिक सुरक्षा भत्ता	११००	१५००	१८००	४४००
जम्मा :	३२७०	३६७०	४६००	११५४०
<b>ग) सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरुको सहयोग</b>				
१. सरकारी कार्यालय	३२२५	३५००	४०००	१०७२५
२. गैरसरकारी संस्थाहरुको सहयोग	१६५०	२०००	३०००	६६५०
जम्मा :	४८७५	५५००	७०००	१७३७५
कुल जम्मा :	८२०५	९२३०	११६६५	२९१००

## ७. गाविसको आन्तरिक श्रोत/राजश्व वृद्धिका सम्भावना तथा क्षेत्रहरु :

वाह्य श्रोत माथिको निर्भरताले मात्र गाविसले तय गरेका दिर्घकालिन सोच, लक्ष्य र उद्देश्यहरु हासिल हुन सक्दैन । त्यसको लागि गाविसको आफै आन्तरिक साधन र श्रोतको महत्वपूर्ण भूमिका हुन्छ । त्यसर्थ गाविसको आन्तरिक राजश्व वृद्धिका लागि गाविस भित्रको सम्भावनाहरूलाई ध्यानमा राखी देहाय वमोजिमको कदमहरु चलिने छ ।

- सम्भावित करका क्षेत्रहरुको पहिचान गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने ।
- वन तथा खनिज क्षेत्रबाट हुने सम्भावित आम्दानीका श्रोतहरुको पहिचान गर्ने ।
- जडीबुटीको पहिचान गरि संकलन तथा पैठारी कार्यलाई बढवा दिने ।
- मालपोत, शिफारिस तथा पञ्जिकरण, निकासी तथा व्यवसाय करलाई तदारुपकताका साथ असुल गर्ने ।

## ८. आवधिक योजना कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन :

आवधिक योजनाको दस्तावेज तयार भए पश्चात एकिकृत योजना समिति र परिषदबाट अनुमोदन गराई कार्यान्वयनमा ल्याईने छ । यो दस्तावेज कार्यान्वयनको मुख्य जिम्मेवार निकाय गाउँ विकास समिति नै भएकोले यस गाविसमा कार्यरत सरकारी तथा गैरसरकारी एवं अन्य विकास साभेदारहरूसंग समन्वय र सहकार्य गरिने छ । हरेक वर्ष आवधिक योजनामा उल्लेखित क्रियाकलापहरु गाउँ विकास समितिको वार्षिक योजनामा ल्याई कार्यान्वयन गरिने छ । आवधिक योजना कार्यान्वयन गर्दा देखा पर्ने समस्याहरु एवं विवादहरु आपसी छलफलबाट टुझ्ने लगाईने छ । आवधिक योजनाको वार्षिक, मध्यावधि र अन्तिम मुल्याङ्कन गरिने छ ।

### ८.१. लेखापरिक्षण :

#### क) सार्वजनिक सुनुवाई, समिक्षा एवं लेखापरिक्षण :

गाउँ विकास समितिको आवधिक एवं वार्षिक क्रियाकलापहरुको सूचना एवं जानकारी गाविस भित्र र यससंग सरोकार राख्ने विभिन्न संघ-संस्था, समुदायलाई सर्वसूलभ रूपमा उपलब्ध गराईने छ । यसै गरि गाविसमा वसोवास गर्ने समुदायलाई माथि उल्लेखित सूचनाहरूको पहुंच र गाविस र सेवा प्रदायकहरूबाट प्रदान गरिने सेवाको प्रभावकारिता सूनिश्चित गर्न हरेक वर्ष सार्वजनिक सुनुवाई, समिक्षा तथा कार्यकमहरुको सार्वजनिक लेखापरिक्षण समेत गरिने छ ।

#### ख) लैङ्गिक लेखापरिक्षण :

महिला र पुरुष विचको भूमिका, सम्बन्ध, स्तर, स्थान, अवसर आदिको लेखाजोखा र महिला पुरुष विचको समानता कायम गर्नको लागि तय गरिएको कार्यक्रम र वजेटको विश्लेषण गरि लैङ्गिक र सामाजिक समानताको उद्देश्यहरु के कति हासिल भएका छन् भन्ने कुराको एकिन समेत गरिने छ । यस अन्तर्गत गाविस भित्र संचालन हुने हरेक क्रियाकलापहरुमा लैङ्गिक समानता सम्बन्धी क्रियाकलापहरु र यससंग सम्बन्धित वजेटको लेखाजोखा र विश्लेषण समेत गरिने छ । संघिय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले तयार गरेको निर्देशिका अनुसार लैङ्गिक लेखापरिक्षण गरिनेछ ।

### ८.२. अनुगमन तथा मुल्याङ्कन :

यस समितिको भूमिका एवं जिम्मेवारी गाउँ विकास समिति अनुदान संचालन कार्यविधि २०६७ को भाग ६ दफा २९ मा व्यवस्था भए अनुसार हुनेछ । गाउँ विकास समिति र अन्य सरोकारवाला सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्थाहरूबाट गाउँ विकास समिति भित्र संचालन हुने हरेक क्रियाकलापहरूलाई प्रभावकारी, पारदर्शी र जवाफदेहि तरिकाले कार्यान्वयन भए नभएको एकिन गरि राय, सल्लाह, सुभाव दिन नीतिगत व्यवस्था भए अनुसार तपसिल वमोजिमको अनुगमन तथा मुल्याङ्कन समिति हुनेछ । यस समितिले गाउँ विकास समितिको आवधिक योजना तथा वार्षिक योजनाले लक्षित गरेका क्रियाकलापहरु कार्यान्वयन भए नभएको समेत अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्ने छ । अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिको गठन देहाय वमोजिम हुनेछ ।

- |  |          |
|--|----------|
| (क) गाविसको अध्यक्ष वा अध्यक्षको काम गर्न तोकिएको पदाधिकारी                        | - संयोजक |
| (ख) वडा नागरिक मञ्चबाट कम्तीमा १ जना महिला सहित २ जना                              | - सदस्य  |
| (ग) गाविसले तोकेको विषयगत इलाका/गाउँ स्तरको कार्यालयको प्रमुख १                    | - सदस्य  |
| (घ) प्राविधिक कर्मचारी (उपलब्ध भएसम्म) १   | - सदस्य  |
| (ङ) गाविसको सचिव वा निजले तोकेको व्यक्ति १ (गाविस सचिव र संयोजक एउटै व्यक्ति भएमा) | - सदस्य  |

## ९. जिल्लाको आवधिक योजना, त्रिवर्षीय अन्तरिम योजना र सहश्राव्दी लक्ष्यमा योगदान :

यस गाविसको आवधिक योजनाको अन्तर सम्बन्ध जिल्ला विकास समितिको आवधिक योजना संग रहेको छ । गाविस भित्र संचालन गर्ने सकिने ठूला आयोजनाहरु गाविसमा उपलब्ध हुने साधन र श्रोतले नपुग्ने हुदा जिल्ला एवं राष्ट्रिय योजनाको रूपमा लिईएको छ । जिल्लाको आवधिक योजनाको रणनीति अनुसार एवं प्राथमिकताका क्षेत्र अनुसार नै यस गाँ विकास समितिको आवधिक योजना तयार गरिएको छ । यस आवधिक योजनाले कृषि, खानेपानी तथा सिचाई, सडक, विद्युत, शिक्षा, र वनलाई विशेष जोड दिई सु-शासनको माध्यमबाट समुन्नत गाउँ विकास गर्ने परिकल्पना गरेको छ ।

यसै गरि त्रिवर्षीय अन्तरिम योजना २०६७/०६८- ०६९/०७० को सु-शासन कार्यनीति अनुसार निम्न विषय र क्षेत्रमा योगदान गर्दछ ।

- शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पशु र अन्य सेवा प्रदायक स्थानीय स्तरका संस्थाहरुसँग समन्वय गरी सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा स्थानीय निकायको संलग्नता बढाउने ।
- सार्वजनिक सेवाको प्राप्तिलाई सुनिश्चित बनाउन सेवा प्रवाहको अनुगमनको व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाउने ।
- सेवा प्रवाहको प्रक्रियालाई पारदर्शी, स्पष्ट र विधिसम्मत बनाउन सेवा प्रवाहमा कार्यविधि र योजनाहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने ।
- सबै वर्ग, क्षेत्रका महिलाहरुको सामाजिक, आर्थिक तथा राजनीतिक सशक्तिकरण गर्दै दिगो शान्ति र विकासमा लक्षित वर्गको पहुँचलाई सशक्त बनाउने जस्ता कार्यनीतिमा यस आवधिक योजनाले योगदान पुर्याउने छ ।

यस आवधिक योजनाले सहश्राव्दी लक्ष्य हासिल गर्ने कम्मा कृषि क्षेत्रलाई बढी महत्व दिएको हुँदा यसबाट स्वरोजगारमा वृद्धि गर्ने, भोकमरी घटाउने कार्यमा योगदान गर्दछ । त्यसै गरि आवधिक योजनाले समावेशी विकास, लैङ्गिक समानता र सशक्तिकरणमा जोड दिईएको छ । लैङ्गिक समता अभिवृद्धि, वाल शिक्षा, सुरक्षित मातृत्व, एच.आइ.भि.एड्स, जातीय विभेद र छाउपडी प्रथा विरुद्ध चेतनामूलक क्र्याकलापहरुलाई आवधिक योजनाले विशेष जोड दिएको छ । सुरक्षित खानेपानी र सरसफाईका क्र्याकलापहरुलाई आवधिक योजनाले विशेष प्राथमिकतामा राखेको छ । त्यसै गरि जलवायु परिवर्तन र यसको प्रभावलाई न्यून गर्ने क्र्याकलापहरु जस्तै: वन विकास, वन संरक्षण, भू-क्षय नियन्त्रण, पानीको मुँहान संरक्षण एवं मानवजन्य प्रकोप नियन्त्रण गर्ने क्र्याकलापहरु आवधिक योजनामा समावेश भएका छन् ।

## १०. जोखिम पक्ष र त्यसको न्यूनिकरण :

आवधिक योजना कार्यान्वयनमा हुन सक्ने जोखिम र त्यसको न्यूनिकरणको लागि देहाय बमोजिमको कार्यनीतिहरु तय गरिएका छन् ।

जोखिम पक्ष	न्यूनिकरणका कार्यनीति
१. देशमा संघीय संरचनाको सम्भावना बढीरहेकोले गाविसको विद्यमान संरचनामा परिवर्तन हुन सक्ने ।	१. बडा वा वस्ती स्तरमा आवश्यकताहरु यिनीहरु नै हुने भएकोले नयाँ वन्ने संरचनाले सम्बोधन गर्न सक्ने ।
२. निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु आएपछि कार्यान्वयनमा कठिनाई हुन सक्ने ।	२. सर्वदलीय र सर्वपक्षीय सहभागितामा निर्माण भएकोले जनदबाव सुजाना मार्फत कार्यान्वयनको लागि सहमती जटाउन सक्ने ।
३. गाविसको सिमित मानव श्रोतको कारणले यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा अनुगमनमा कमी हुन सक्ने	३. गाविसको क्षमता विकास योजनालाई विशेष प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयनमा त्याउने ।
४. राजनीतिक दलहरुको आ-आफ्नै अनूकुलका कार्यक्रम मात्र कार्यान्वयन गर्ने परिपाटीले साधन र श्रोतको तोडमोड हुन सक्ने ।	४. राजनीतिक दलहरुको र यससंग सरोकारवाला निकायहरुको प्रतिवद्धता सुनिश्चित गराउने ।
५. गाविसमा काम गर्ने सरोकारवाला(सरकारी तथा गैरसरकारी निकाय)हरुको सहयोगको प्राथमिकता क्षेत्र परिवर्तन हुन सक्ने ।	५. गाविसको आन्तरिक राजस्व वृद्धिको साथै गाविसको आवश्यकताको आधारमा लगानी गर्न पहल गर्ने ।
६. जलवायु परिवर्तन र यसको असर	६. योजना तर्जुमा गर्दा वातावरणीय पक्षहरुमा विशेष ध्यान दिने र असरलाई न्यूनिकरण गर्न स्थानीय स्तरमा उपलब्ध श्रोत साधनको न्यायोचित उपयोग गर्ने ।
७. आवधिक योजना निर्माण गर्दा केही सरोकारवालाहरुको अनुपस्थितिले यस योजनाको कार्यान्वयनमा कमी आउन सक्ने ।	७. आवधिक योजनाको ब्रोसर तयार गरि समयमै सूचित गर्नुका साथै सोको कार्यान्वयनका लागि नीतिगत पहल गर्ने ।

अनुसूचि १

### गाविसमा काम गरिरहेका विकास साझेदार निकायहरूको विवरण

कार्यक्रमको क्षेत्र	कार्यक्रम गर्ने निकाय/संस्था	वार्षिक बजेट (रु.हजारमा)	स्थान/ वडा	लाभान्वित घरधुरी	मुख्य क्रियाकलपाहरु	सहयोगी निकाय
<b>१. आर्थिक विकास</b>						
कृषि	जि.कृषि विकास कार्यालय	८०	१-९	१३८६	कृषि प्राविधिक सेवा	नेपाल सरकार
पशु	जि.पशु सेवा कार्यालय	३०	१-९	१३८६	पशु प्राविधिक सहयोग	नेपाल सरकार
वन	जि.वन कार्यालय	६०	१-९	१३८६	वन विकास	नेपाल सरकार
<b>२. सामाजिक विकास</b>						
शिक्षा	जि.शिक्षा कार्यालय	२०००	१-९	१३८६	बिद्यालय सहयोग, पाठ्स्पुस्तक खरिद, शैक्षिक गुणस्तर, छात्रवृत्रि सहयोग	नेपाल सरकार
	विश्व खाद्य कार्यक्रम	५००	१-९	१३८६	खाद्य तथा पोषण, बिदालय सुधार	विश्व खाद्य कार्यक्रम
स्वास्थ्य	जि.स्वास्थ्य कार्यालय	१००	१-९	१३८६	स्वास्थ्य सेवा	नेपाल सरकार
	वाक नेपाल	१५०	१-९	१३८६	एच आई भि एड्स	सेफ द चिल्ड्रेन
	गांगोत्री	१५०	१-९	१३८६	एच आई भि एड्स	USAID
लक्षित समुदाय	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	२८०	१-९	१३८६	महिला सशक्तिकरण, बाल विकास	नेपाल सरकार
	सेवक नेपाल	६००	१-९	१३८६	आय आर्जन तालिम, क्षमता अभिवृद्धि	गरिवी निवारण कोष
<b>३. जलश्रोत विकास र विद्युतिकरण (खानेपानी, सिंचाई, विद्युत)</b>	जि.खानेपानी कार्यालय	६७५	८	३८	खानेपानी योजना सहयोग	नेपाल सरकार
<b>४. ग्रामिण यातायात पूर्वाधार</b>						
<b>५. सु-शासन तथा अन्य</b>	रुडेक/एलजिसीडिपी	१५०	१-९	१३८६	सामाजिक परिचालन	एलजिसीडिपी
	रुडेक	१००	१-९	१३८६	आवधिक योजना तयारी	गाविस
<b>जम्मा</b>		<b>४८७५</b>				

**गाविसको संक्षिप्त पार्श्वचित्र  
गाउँ विकास क्षेत्रको तथ्याङ्क विश्लेषण**

जिल्ला : अछाम

गाउँ विकास समिति : सोकट

१. जनसंख्या विवरण :

गाविसको घरधुरी विवरण : जम्मा घरधुरी संख्या : १३८६

जनसंख्या : ७९२०

विवरण		संख्या	प्रतिशत	सुचनाको श्रोत
दालित	घरधुरी संख्या	५१२	३६.९४	गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
	जनसंख्या	२९२९	३६.९८	
जनजाती	घरधुरी संख्या			
	जनसंख्या			
ब्रह्मण	घरधुरी संख्या	१२	०.८६	
	जनसंख्या	६५	०.८२	
क्षेत्री/ठकुरी	घरधुरी संख्या	८६२	६२.९९	
	जनसंख्या	४९२६	६२.९९	
अन्य (अल्पसंख्यक)	घरधुरी संख्या			
	जनसंख्या			
जम्मा घरधुरी :		१३८६		
जम्मा जनसंख्या :		७९२०		

उमेर समूह :

विवरण		जनसंख्या	प्रतिशत	सुचनाको श्रोत
० देखि ५ उमेर समूहको		१०७१	१३.५२	गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
५ देखि १५ उमेर समूहको		१८४५	२३.२९	
१६ देखि ६० उमेर समूहको		४२९८	५४.२८	
६० उमेर देखि माथी		७०६	८.९१	
जम्मा :		७९२०	१००	

२. भू-स्वामित्व, खाद्य प्रयोग्यता, आमदानी र आमदानीका श्रोतहरु :

विवरण	जम्मा घरधुरी	भूमीहिन	५ रोपनी भन्दा कम	५ देखि १० रोपनी	१० रोपनी भन्दा वढी	सुचनाको श्रोत
घरधुरी	१३८६		५१२	४७०	४०४	
प्रतिशत	१००		३६.९४	३३.९१	२९.९४	गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९

विवरण	१२ महिना ज्याला मजदुरी गरी खाने	खाद्य प्रयोग्यता (आफ्नो उत्पादनले खान पुग्ने)				सुचनाको श्रोत
		३ महिना सम्म	३ देखि ६ महिना	६ देखि ९ महिना	९ महिना भन्दा वढी	
घरधुरी संख्या	१०	८१०	४३४	११२	२०	
प्रतिशत	०.७२	५८.४४	३१.३१	८.०८	१.४४	गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९

नगद/आय आर्जनमा संलग्न (वार्षिक)	३० हजार भन्दा कम	३० देखि ४० हजार	४० हजार भन्दा माथी	सुचनाको श्रोत
घरधुरी संख्या	३६५	४५०	५७१	गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
प्रतिशत	२६.३३	३२.४६	४१.१९	

विवरण	आमदानीको श्रोत			
	आफ्नै कृषि खेतिबाट	व्यापार/व्यवसायबाट	जागिर/वैदेशिक रोजगारबाट	सुचनाको श्रोत
घरधुरी संख्या	१६२	०	१२२४	गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
प्रतिशत	११.६८	०	८८.३१	

### ३. वसोवास विवरण :

बडा नं.	टोल एवं वस्तीहरु	मूख्य टोल वस्तीको नाम	जम्मा घरधुरी	दलित घरधुरी	जनजाती घरधुरी	अन्य घरधुरी	सुचनाको श्रोत
१		चौखुमी,खलाडा	४९	१४		३५	गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
२		भटगाउँ,ओडेतोला	९४	४३		५१	
३		गुरिना,कालावत,खोपडीखोला	१५४	६३		९१	
४		रायाखोज, भटकिया	१९८	९८		१००	
५		मुल्ली, प्रमुल्ली	१५८	६९		८९	
६		ठुलागडा,वसौट	११८	४४		७४	
७		दाणिमे, अमटेबाडा	४३	१०		३३	
८		झुगी,खर्जेनी	२३३	८४		१४९	
९		गगुडा, उच्चापथ्थर	३३९	८७		२५२	
जम्मा			१३८६	५१२		८७४	

### ४. भूमिगत विवरण :

विवरण	गाविसको कूल क्षेत्रफल (हे.)	कृषि योग्य जमिन (हे.)		वनजंगल (हे.)	नदीनाला/बाटो/ सार्वजनिक ओगटेको क्षेत्र (हे.)	सुचनाको श्रोत
		पांखो वारी	खेतवारी			
हेक्टर	८३१६	२९३१	१६४०	२१८३	१५६२	जि.व.का. प्रतिवेदन २०६८, समूह छलफल/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
प्रतिशत	१००	३५.२५	१९.७२	२६.२५	१८.७८	

### ५. विकासका क्षेत्रगत विवरण :

#### ५.१ आर्थिक विकास क्षेत्र :

कृषिमा आधारीत :

नाम	उत्पादन किवन्टल/वर्ष	विषय	संकेत(सबै भन्दा महत्वपूर्ण १ नम्बर)	सुचनाको श्रोत
खाद्यन्न वाली				गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
धान	६००० किवन्टल		धान	
गहुँ	३००० किवन्टल		गहुँ	
कोदो	१५०० किवन्टल		मकै	
मकै	३००० किवन्टल		कोदो	
जहुँ	१०० किवन्टल		जहुँ	
नगदे बाली/तरकारी				
आलु, प्याज, काउली,	२० किवन्टल		आलु, प्याज,	

नाम	उत्पादन किवन्टल / वर्ष	विषय	संकेत(सबै भन्दा महत्वपूँ १ नम्बर	सूचनाको श्रोत
बन्दा, टमाटर			टमाटर, बन्दा, काउली	
मास, मुसुरो, सोइटा, भट्ट			सास, भट्ट, सोइटा, मुसुरो	
तेलहन वाली				
तोरी	२० किवन्टल		तोरी	
फलफूल				
अम्बा	३० किवन्टल		केरा	
नासपती	१० किवन्टल		नासपती	
केरा	२० किवन्टल		अम्बा	

#### गैर कृषि क्षेत्र :

क्षेत्रहरू	वडा नं.	संख्या	संलग्न घरधुरी संख्या	यस क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाहरू	सूचनाको श्रोत
फलफूल प्रसोधन					
जैविक कृषि व्यवसाय					
कम्पोष्ट मल/गोठ सुधार					
डुरी					
हाट वजार					
सित भण्डार					
वद्यशाला					
कृषि तथा अन्य सहकारी सम्बन्धि कृयाकलाप					
कृषि प्रशोधन उद्योगहरू					
एग्रोभेट	४,६,९	३	१३८६	नीजि	गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९

#### पशुपालन :

विवरण	वडा नं.	पशुधन भएका घरधुरी संख्या	व्यवसायिकरूपमा पशु विक्रि गर्ने घरधुरी संख्या	सूचनाको श्रोत
भेडा वाखा	१-९	५५०	३०	गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
वंगुर सुगुर	१-९			
रागां भैसी	१-९	४३०		
गाई गोरु	१-९	८००		
कुखुरा हाँस	१-९	५७०		

#### प्रसार सेवामा पहुँच :

विवरण	संख्या	सेवाको प्रकार	सेवा प्राप्त गरेका घरधुरी संख्या	सूचनाको श्रोत
कृषि सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र	१	कहिले काही Supply base सेवा दिने		गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
पशु सेवा केन्द्र, उपकेन्द्र	१	कहिले काही Supply base सेवा दिने		
रेन्जपोष्ट	१	कहिले काही Supply base सेवा दिने		
अगुवा कृषकहरू				
सामाजिक परिचालक	५ जना	नियमित	१३८६	
स्थानीय स्तरमा कृषि प्रसार सेवाको नियमितता				

### स्थानीय श्रोत व्यक्ति विवरण :

विवरण	तरकारी	विउ उत्पादन	जडीबुटी	पशु पालन	अनुभवी अगुवा कृषक	सामाजिक सवालका अभियानकर्ता	अन्य कृषि	सुचनाको श्रोत
महिला	४			१०				गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
दलित	१			८				
जनजाती								
अन्य						५		

### गैर कृषिमा आधारित :

विवरण	वडा नं.	संख्या	संलग्न घरधुरी संख्या	यस क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाहरु	सुचनाको श्रोत
परम्परागत सिप (आरन, सुधारिएको चुलो	१-९	१०	१३८६		गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
घरेलु तथा लघु उद्यम					
ग्रामीण पर्यटन (ट्रैकिङ)					
वातावरणीय प्रवर्द्धन					
रजिस्टर भएका साना, मझौला उद्योगहरु					
वनजन्य उद्योगहरु					

### वन तथा वातावरण :

विवरण	संख्या	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	आवद्ध घरधुरी संख्या		१ घण्टाको दुरी भित्र वनको श्रोतमा पहुंच भएका घरधुरी संख्या	सुचनाको श्रोत
			दलित	अन्य		
कुल वन क्षेत्र	२१	२१८३				जि.व.का. प्रतिवेदन २०६८, समूह छलफल/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
चरिचरण	९	३००				
राष्ट्रिय वन	११	१११९	५१२	८७४	७४५	
सामुदायिक वन	१	७६४	६९	८९	१५८	
कवुलियती वन						

### गैरकाष्ट वनपैदावार :

क्र.स.	मुख्य पैदावारहरु	संलग्न घरधुरी संख्या	वार्षिक आमदानी	सुचनाको श्रोत
१	टिमुर	२०	१०,०००/-	गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
२	रिठा	३०	२०,०००/-	
३	अम्ला, बोझो, भ्याउ	४०	३०,०००/-	

### वातावरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन :

विवरण	वडा नं.	समस्या ग्रस्त वस्ती/ठाउँहरु	प्रभावित घरधुरी संख्या	सुचनाको श्रोत
भूक्षय हुने मुख्य स्थान	२,३,४,५,६,७		२००	गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
वाढी पहिरो, डढेलो, आगालागी	१-९		१००	
जलवायु परिवर्तनको असर	१-९		१३८६	

## ५.२ सामाजिक विकास क्षेत्र :

### शिक्षा क्षेत्र :

विद्यालय	बडा नं.	किसिम (निजी/ सामुदायिक/ सरकारी)	विद्यालय संख्या	शिक्षक संख्या	विद्यालय पुग्ने औषत समय	स्कूल जाने वालवालि कासंख्या (४ देखि १६ वर्ष)	भर्ना संख्या	दलित छात्र/ छात्रा संख्या	सुचनाको श्रोत
वाल विकास केन्द्र	१-९	सामुदायिक	४	४	१० मिनेट	२००	२००	९२	गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
प्राथमिक	२,५,८	सरकारी	४	१४	३० मिनेट	९०५	९०५	३०८	
निम्न माध्यमिक	३,६	सामुदायिक	२	१७	४५ मिनेट	५६०	५६०	१२०	
माध्यमिक	४	सरकारी	१	१४	४० मिनेट	५९१	५९१	१०८	
उच्च माध्यमिक/ क्याम्पस									

### साक्षरता दर :

विवरण	५ वर्ष भन्दा माथि	महिला	पुरुष	सुचनाको श्रोत
साक्षरता दर	२१८५	७७४	१५५४	जिल्ला पाश्वर्चित्र २०६७/गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
प्रतिशत	२७.५८	१८.५१	४०.०५	

### विद्यालयको भौतिक अवस्था :

विवरण	हालको अवस्था (संख्या)	प्रयोग गर्ने योग्य	मर्मत एवं सुधार गर्नु पर्ने	सुचनाको श्रोत
भवन	१८	८	१०	गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
फर्निचर	५००	३५०	१५०	
पुस्तकालय	छैन			
शैक्षिक सामग्री	अप्रयाप्त			
विज्ञान प्रयोगशाला	छैन			

### स्वास्थ्य क्षेत्र :

विवरण	बडा नं.	संख्या	सेवाको किसिम		सेवा प्राप्त गर्ने घरधुरी संख्या	स्वास्थ्य सेवामा औषत पहुँच (समय)	स्वास्थ्य चौकीको भौतिक अवस्था	सुचनाको श्रोत
			नियमित	कहिलेकाही				
स्वास्थ्य क्षेत्रसंग सम्बन्धित जनशक्ति	१-९	२४	नियमित		१३८६	५ घण्टा	अपुग	गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
धामी/ भाकीहरु	१-९	२७		कहिलेकाही				
हेल्थपोष्ट	४	१			१३८६	५ घण्टा		
गाउँघर लिक्निक/ उपकरण	२,६,८,९	४			८२०			
प्रसुती गृह								
औषधि पसल	१-९	४	नियमित		१३८६	१ घण्टा		
राष्ट्रिय अभियानका	१-९	२			१२७१	१ घण्टा		

विवरण	वडा नं.	संख्या	सेवाको किसिम		सेवा प्राप्त गर्ने घरधुरी संख्या	स्वास्थ्य सेवामा औषत पहुंच (समय)	स्वास्थ्य चौकीको भौतिक अवस्था	सुचनाको श्रोत
			नियमित	कहिलेकाही				
कार्यकमहरु (भिटामिन ए, जुका औषधी, पोलियो, हेपाटाइटिस वि तथा अन्य खोपहरु								
स्वास्थ्य शिक्षा/सचेतना	१-९	२४	नियमित		६५०			
महामारी व्यवस्थापन								

#### गाविसमा देखा परेका स्वास्थ्य समस्याहरु :

विवरण		वडा नं.	प्रकोप देखिएका मुख्य वस्तीहरु	प्रभावित पार्ने वार्षिक जनसंख्या	उमेर समूह	सुचनाको श्रोत
पानी जन्य रोगहरु	भाडा पखाला	१-९	अधिकांस	४७५०	सबै उमेर	गाविस / LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
	आउँ	१-९	अधिकांस	३२२०	सबै उमेर	
	टाइफाइड	१-९	अधिकांस	२५३०	सबै उमेर	
अन्य रोगहरु	स्वास प्रस्वास	१-९	अधिकांस	तथ्याङ्ग नभएको	सबै उमेर	गाविस / LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
	एच.आई.भि.एड्स	१-९	अधिकांस	तथ्याङ्ग नभएको	सबै उमेर	
	रुधाखोकी	१-९	अधिकांस	४२००	५ वर्ष माथी	
अन्य महिलाका सवालहरु	पाठेघर खस्ने	१-९	कोहि मात्रामा	तथ्याङ्ग नभएको	१८-६० वर्ष	गाविस / LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
	छाउपडी	१-९	अधिकांस	१४००	१८-४५ वर्ष	
	निमोनिया	१-९	अधिकांस	२५०	०-७० वर्ष	
	तल्लोपेट दुख्ने	१-९	अधिकांस	७२०	१५-६० वर्ष	
अन्य	कुपोषण	१-९	अधिकांस	४२०	०-७ वर्ष	

#### सामुदायिक पूर्वाधार :

विवरण	वडा नं.	संख्या	लाभान्वित संख्या	पूर्वाधारहरुको भौतिक अवस्था	सुचनाको श्रोत
सामुदायिक भवनहरु					गाविस / LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
सामुदायिक रेडियो/तालिम केन्द्रहरु					
महिला तथा बालबालिका/वृद्धाश्रम, अपाङ्ग असहाय पुनर्स्थापना केन्द्र					
पौवा, चौतारी					
कृषि उपज संकलन केन्द्र					
व्यार	१-९	१	१३८६	कामचलाउ	

#### ५.३ जलश्रोत विकास र विद्युतिकरण :

##### खानेपानी तथा सरसफाई :

विवरण	संख्या	वडा नं.	लाभान्वित घरधुरी		संचलनमा रहेको/नर हेको	मर्मत गर्नु पर्ने/नपर्ने	मर्मत सम्भार कार्यकर्ता छ/छैन	मर्मत सम्भार कोष छ/छैन/कर्ति	सुचनाको श्रोत
			दलित	अन्य					
खानेपानी पाइपको पानी धारा	४	१-९	२००	३७५	रहेका	गर्नु पर्ने	छैन	छैन	गाविस / LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
दुङ्गे धारा, पंधेरा	२३	१-९	३१२	४९९	रहेका	गर्नु पर्ने	छैन	छैन	
सरसफाई सार्वजनिक तथा निजी शौचालय	१३७०	१-९	५०४	८६६	रहेका	गर्नु पर्ने	छैन	छैन	
चेतनामूलक क्याकलापहरु	६	१-९	५१२	८७४	रहेका	गर्नु पर्ने	छैन	छैन	

### सिंचाई :

विवरण	वडा नं.	निर्माण संख्या	लाभान्वित घरधुरी		सिंचीत क्षेत्रफल हे.	सुविधा मौसम/वर्षभर	उपभोक्ता समिति संख्या	मर्मत संभार कोष	सुचनाको श्रोत
			दलित	अन्य					
कुलो/नहर	१-९	३	२१०	४३०	३५०	मौसम	३	छैन	गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
पोखरी									
आकाशे पानी/स्प्रिङ्गक्लर									

### विद्युत :

विवरण	वडा नं.	क्षमता	संख्या	प्रयोग गर्ने घरधुरी		सुचनाको श्रोत
				दलित	अन्य	
जल विद्युत						गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
नविकरणीय ऊर्जा (सौर्य, वायु)	१-९	२१ वाट	८०२	१००	७०२	
काठ, दाउरा, गुइठा, वायो ग्यांस	१-९			५१२	८७४	
मोवाइल	१-९	६२२		१०२	५२०	
रेडियो	१-९			१०२	५२०	

### ५.४. ग्रामीण यातायात पूर्वाधार क्षेत्र :

विवरण	संख्या	कि.मी.	मुख्य सडकसम्म एकतर्फी दुरी	१ घण्टा भित्र मूल्य सडकमा पहुंच पुरने घरधुरी संख्या	गाविसबाट जिल्ला सदरमूकाम सम्मको दूरी (कि.मि.)	सुचनाको श्रोत
पक्की सडक						गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
ग्रावेल सडक						
मौसमी/कच्ची सडक	१	२५		२२०	६५	
झोलुङ्गे पुल/टुइन/काठेपूल	२	३० मी.		२००		

### ५.५. सुशासन तथा अन्य विवरण :

गाविसमा तयार गरिएका क्षेत्रगत योजनाहरू	तयार गरिएको वर्ष	सहयोग गर्ने निकाय	योजनाको अवधि	कार्यान्वयन छ/छैन	सुचनाको श्रोत
१. गाविसको पार्श्वचित्र	छैन				गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
२. गाविसको क्षमता विकास योजना	छैन				
३. जलउपयोग गरुयोजना	छैन				
४. विद्यालय सुधार योजना	छ	जि.शि.का.	५ वर्ष	छ	
५. गाउँ लघु उद्यम विकास योजना	छैन				
७. सडक गुरुयोजना	छैन				
८. गाविसको आवधिक/रणनीतिक योजना	छैन				

## गाविसमा भएका संस्था जनशक्ति र त्यसमा पहुँच :

गाविसमा भएका संस्था	संख्या	सदस्य संख्या					कार्य समितिमा				सुचनाको श्रोत
		म.	पु.	द.	जनजाती	अ.	म.	द.	जनजाती	अ.	
गैर सरकारी संस्थाहरु											
समुह, उपभोक्ता समिति (वन, खानेपानी, सिंचाइ, निर्माण)	१३	४८	७२	२५	०	१०२	१७	९	०	२८	गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
व्यवस्थापन समिति (विद्यालय, स्वास्थ्य)	८	२९	५०	९	०	५६	१२	१०	०	२३	
वाल क्लब	१	१४	२१	८	०	२६	२	१	०	२	
पारालिगल	१	२१	६	६	०	१५	३	१	०	३	
सहकारी संस्थाहरु	१	१२	१	५	०	८	१२	५	०	८	
सामुदायिक संस्थाहरु (वन उपभोक्ता समुह)	१	३	५	२	०	८	३	२	०	८	
नागरिक सचेतना केन्द्र	१	२८	१	२७	०	१	२८	२७	०	१	
वडा नागरिक मञ्च	९	९५	१३०	६७	०	१५८					

## दक्ष जनशक्ति

विवरण	डकर्मी/सिकर्मी	सुचिकार	जुत्ता सिलाउने	सुनार/लोहार	प्लम्बर	इलेक्ट्रीसियन	शौचालय मिस्ट्री	फोलुङ्ग पुल	हस्तकला	सुचनाको श्रोत
संख्या			१	११			१			
महिला				०						
सक्रिय			१	११			१			
निष्कृय										

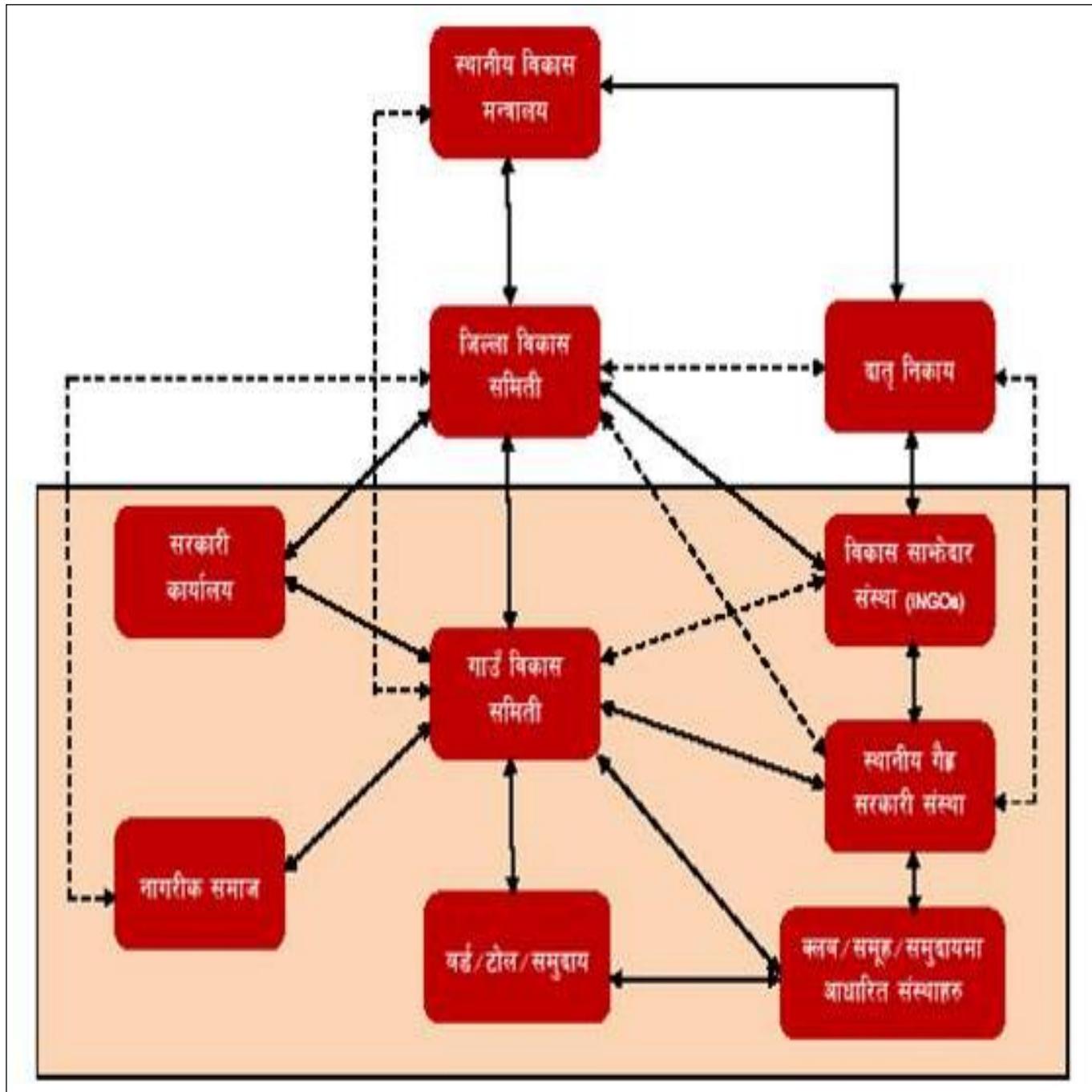
## लक्षित समुदाय सहयोग

विवरण	वृद्ध,असहाय	द्वन्द्व पिडित	महिला	वालवालिका	दलित/पछाडि पारिएका वर्ग	सुचनाको श्रोत
संख्या	२५३	५	२७८		२८	गाविस
वार्षिक वजेट विनियोजन	रु. ११,००,०००।-					

## लेखा परिक्षण तथा अनुगमन

विवरण	संख्या	योजनाको नाम	सुचनाको श्रोत
नियमित अनुगमन गरिएका योजनाहरु	१	ग्रामीण सकड	गाविस/LGCDP फिल्ड सर्वेक्षण २०६९
सार्वजनिक सुनुवाई समिक्षा र लेखापरिक्षण गरेका योजना	१	ग्रामीण सकड	

### गाविसको संगठन संरचना र संस्थागत सम्बन्ध



## वडा तथा स्तरिय आवश्यकता पहिचान

गाविस : सोकट

वडा नं. १

क्र.सं.	बिषयगत क्षेत्र	कैफियत
1	<b>आर्थिक विकासका क्षेत्र</b>	
1=1	<b>कृषि</b>	
1	उन्नत खाद्यन्न वाली (धान, मकै, गहुँ, जौ, कोदो)	
2	नगदेवाली (केराउँ, भटमास, मसुरो, चना, सिर्मी)	
3	तरकारी खेती (काउली, मुला, टमाटर, प्याज)	
4	फलफुल खेती (आँप, केरा, कागती, मधु, मौसमी)	
1=2	<b>गैर कृषि</b>	
1	उन्नत कृषि प्रणाली सम्बन्धी तालिम	
2	बाखापालनका लागि खोर व्यावस्थापन तालिम	
3	मलखाद, जैविक विषादी व्यवस्थापन	
4	कृषि सामाग्री (हजारी, स्प्रेयर टंकी)	
5	कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापना	
6	नश्त सुधारका लागि बोका सहयोग	
7	अरावा कृषक विकास तथा परिचालन	
8	आरन सुधार	
1=3	<b>वन तथा वातावरण</b>	
1	सामुदायिक वनमा वृक्षारोपण	
2	जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी चेतना अभिवृद्धी तालिम	
3	पूर्ण सरसफाई अभियान	
2	<b>सामाजिक विकासका क्षेत्र</b>	
2=1	<b>शिक्षा</b>	
1	वाल विकास भवन निर्माण	
2	महिला साक्षता कक्षा	
3	विद्यालयको स्थापना	
4	गगुडा नि.मा.वि.मा १ जना शिक्षक दरवन्दी	
2=2	<b>स्वास्थ्य</b>	
1	गाउघर क्लिनिक	
2	महिला स्वयमसेवीकाको सेवा सृदृढिकरण	
3	१ वटा स्टेचर	
4	आमा समुहलाई प्राथामिक उपचार सम्बन्धी तालिम	
5	स्वास्थ्य र सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धी तालिम	
6	HIV AIDS सम्बन्धी जनचेतना	
2=3	<b>दलित, महिला, वालवालिका, अपाङ्ग, असहाय, बृद्ध</b>	
1	महिलाहरूलाई क्षमता अभिवृद्धी तालिम	
2	महिलाहरूलाई सिलाई, कटाई र बुनाई तालिम	
3	खेलकुद सामाग्री	
4	अपाङ्गहरूलाई विशेष कार्यक्रम	
2=4	<b>सामुदायिक पूर्वाधार</b>	
1	सहकारी भवन निर्माण	

2	वृद्धाश्राम भवन निर्माण	
3	चौतारी निर्माण	
4	खेल मैदान निर्माण गर्ने	
3	<b>जलश्रोत विकास</b>	
3=1	<b>खानेपानी</b>	
1	जलकानेखोला खानेपानी निर्माण	
3	<b>सिचाई</b>	
1	गन्डीगाउ देखि पतल्चौर कुलो सिचाई	
2	पपडी खेत कुलो सिचाई मर्मत	
3=2	<b>विद्युत</b>	
1	केन्द्रिय लाईन विस्तार	
2	सौय ऊर्जा सोलार	
3=3	<b>सूचना तथा संचार</b>	
1	सार्वजनिक सूचना केन्द्र स्थापना	
4	यातायात पूर्वाधार क्षेत्र	
4=1	<b>सडक</b>	
1	ढांग चिरकिटे सडक निर्माण	
2	पतलचौर गोरटो बाटो निर्माण	
3	गण्डीगाउ पक्कीपुल निर्माण	
4=2	<b>झो.पु</b>	
1	बाजखेत ओखलढुंगा झुलुगे पुल निर्माण	
5	<b>सु-शासन तथा अन्य</b>	
5=1	<b>सुशासन</b>	
1	बडामा संचालित विकास कार्यमा सार्वजनिक सुनुवाई, समिक्षा र लेखा परिक्षण	
2	समूह व्यवस्थापन, नेर्तत्व विकास तालिम	
3	समूहको लेखा व्यवस्थापन तालिम	
4	बडा नागरिक मंचको क्षमता विकास	
5	समुह अन्तर जिल्ला भ्रमण गर्ने	
5=2	<b>अन्य</b>	

क्र.सं.	बिषयगत क्षेत्र	कैफियत
1	आर्थिक विकासका क्षेत्र	
1=1	<b>कृषिमा आधारित</b>	
1	उन्नत खाद्यन्न वाली (धान, गहु, मकै)	
2	तरकारी खेती (टमाटर, आलू, काउली, प्याज)	
3	कोशेवाली (केराउ, सिमी, भटमास, मास, मसुरो, चना)	
4	फलफुल खेती (आँप, अम्बा, केरा, कागती, नास्पती)	
1=2	<b>गैर कृषिमा आधारित</b>	
1	कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापना	
2	कृषि सामाग्री (हजारी, स्प्रेयर टंकी)	
3	मलखाद व्यवस्थापन र जैविक विधादी व्यवस्थापन	
4	बाखापालनका लागि खोर व्यावस्थापन तालिम	
5	नश्त सुधारका लागि बोका सहयोग	
6	पशु उपचार	
7	अगुवा कृषक विकास तथा परिचालन	
9	आरन सुधार	
10	लद्यु उद्योग (फर्निचर, बास, निगला व्यावस्थापन तालिम)	
1=3	<b>वन तथा वातावरण</b>	
1	सामुदायक वनमा वृक्षारोपण गर्ने	
2	जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धी गर्ने	
3	पूर्ण सरसफाई अभियान	
2	<b>सामाजिक विकासका क्षेत्र</b>	
2=1	<b>शिक्षा</b>	
1	महिला साक्षरता कक्षा	
2	गौरी शंकर प्रा.वि.मा भवन निर्माण	
3	गौरी शंकर प्रा.वि.मा शिक्षक दरबन्धी २ जना	
4	विद्या मन्दिर प्रा.वि.लाई नि.मा.वि.स्वीकृत	
2=2	<b>दलित, महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, असहाय, वृद्ध</b>	
1	दलित छात्र, छात्राहरुलाई प्राविधिक शिक्षा छात्रवृद्धी	
2	महिलाहरुलाई सिलाई, कटाई र बुनाई तालिम	
3	महिला क्षमता अभिवृद्धी तालिम	
4	बाल विकास केन्द्र स्थापना	
5	खेल कुद सामाग्री	
6	महिला क्षमता अभिवृद्धी तालिम	
7	अपांग र सुस्त बालबालिकाहरुलाई विशेष शिक्षा	
2=3	<b>स्वास्थ्य</b>	
1	गाँउघर क्लिनिक स्थापना	
2	स्वयमसेवीकाको सेवा सुदृढिकरण गर्ने	
3	स्वास्थ्य संस्थामा प्रस्तृती गृह निर्माण	
4	स्वास्थ्य र सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि तालिम	
5	HIV AIDS सम्बन्धी जनचेतना	

<b>2=4</b>	<b>सामुदायिक पुर्वाधार</b>	
1	सहकारी भवन निर्माण	
2	बृद्ध आश्रम निर्माण	
3	चौतारी निर्माण	
<b>3=1</b>	<b>खानेपानी</b>	
1	ओडेतोला खानेपानी निर्माण	
2	भटगाउ खानेपानी निर्माण	
3	भुलगाउ खानेपानी निर्माण	
4	बावनगाउ खानेपानी निर्माण	
5	सिम खानेपानी मर्मत	
6	कुनीगडा खानेपानी मर्मत	
7	पिनरा खानेपानी मर्मत	
<b>3=2</b>	<b>सिचाई</b>	
1	बेतालदेउ देखि राउला कुलो मर्मत	
2	घटटेखेत ओडेतोला कुलो मर्मत	
3	बालखेत देखि बाजखेत कुलो मर्मत	
4	बरकम्ना कालाखेत कुलो मर्मत	
5	सिमखेत पोखरी सिचाई निर्माण	
<b>3=3</b>	<b>बिद्युत</b>	
1	केन्द्रिय लाइन विस्तार	
2	वैकल्पिक ऊर्जा सोलार व्यवस्था	
<b>3=4</b>	<b>सुचना एंव संचार</b>	
1	सार्वजनिक सूचना केन्द्र स्थापना	
<b>4</b>	<b>यातायात पूर्वाधार क्षेत्र</b>	
<b>4=1</b>	<b>सडक</b>	
1	बगर देखि बावनगाउ हुँदै भटगाउ सम्म सडक निर्माण	
2	दांग चिरकिटे ग्रामिण सडक निर्माण	
3	दहखाल फटकहाल्दा गोरेटो बाटो मर्मत	
<b>5</b>	<b>सु-शासन तथा अन्य</b>	
<b>5=1</b>	<b>सुशासन</b>	
1	वडामा संचालित विकास कार्यमा सार्वजनिक सुनुवाई, समिक्षा र लेखा परिक्षण	
2	समूह व्यवस्थापन, नेतृत्व विकास तालिम	
3	समूहको लेखा व्यवस्थापन तालिम	
4	वडा नागरिक मंचको क्षमता विकास	
5	समुह अन्तर जिल्ला भ्रमण गर्ने	
<b>5=2</b>	<b>अन्य</b>	

क्र.सं.	विषयगत क्षेत्र	कैफियत
1	आर्थिक विकासका क्षेत्र	
1=1	कृषिमा आधारित	
1	उन्नत खाद्यन्न वाली (गहुँ, धान, मकै)	
2	तरकारी खेती (आलू, बन्दा, काउली, प्याज, रायो)	
3	कोशेवाली (भटमास, केराऊ, सिमी, मुसुरो, मास)	
4	फलफुल खेती (आँप, केरा, नास्पति, ओखर, सिताफल, लिची, कटहर)	
1=2	गैर कृषिमा आधारित	
1	कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापना	
2	कृषि सामाग्री (हजारी, स्प्रेयर टंकी)	
3	मलखाद व्यवस्थापन र जैविक विषादी व्यवस्थापन	
4	बाखापालनका लागि खोर व्यावस्थापन तालिम	
5	नश्त सुधारका लागि बोका सहयोग	
6	पशु उपचार	
7	अगुवा कृषक विकास तथा परिचालन	
8	लघु उद्योग (फनिर्चर, डोका डाला र चित्रा बुनाई)	
1=3	बन तथा बातावरण	
1	सामुदायक बनमा वृक्षारोपण गर्ने	
2	जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धी गर्ने	
3	पूर्ण सरसफाई अभियान	
2	सामाजिक विकासका क्षेत्र	
2=1	शिक्षा	
1	महिला साक्षरता कक्षा	
2	श्री विद्यामन्दिर प्रा.वि.लाई नि.मा.वि. अनुमती	
3	रन्नागाउ बाल विकास केन्द्र धेरापर्खाल	
4	दश पल्लेपानी मा.वि.लाई उ.मा.वि. अनुमती	
2=2	स्वास्थ्य	
1	गाउँघर क्लिनिक स्थापना	
2	स्वयमसेवीकाको सेवा सुदृढिकरण गर्ने	
3	स्वास्थ्य संस्थामा प्रस्तृती गृह निर्माण	
4	स्वास्थ्य र सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धी तालिम	
5	HIV AIDS सम्बन्धी जनचेतना	
2=3	दलित, महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, असहाय, वृद्ध	
1	दलित छात्र,छात्राहरूलाई प्राविधीक शिक्षा छात्रवृद्धी	
2	महिलाहरूलाई सिलाई, कटाई र बुनाई तालिम	
3	महिला क्षमता अभिवृद्धी तालिम	
4	बाल विकास केन्द्र स्थापना	
5	खेल कुद सामाग्री	
6	महिला क्षमता अभिवृद्धी तालिम	

7	बाल क्लब र बाल संञ्जाल दर्ता गर्ने	
<b>2=4</b>	<b>सामुदायिक पूर्वाधार</b>	
1	सहकारी भवन निर्माण	
2	वृद्धा आश्रम निर्माण	
3	मन्दिर निर्माण	
<b>3</b>	<b>जलश्रोत विकास</b>	
<b>3=1</b>	<b>खानेपानी</b>	
1	विद्यामन्दिर खानेपानी निर्माण	
2	दुधियाम खानेपानी निर्माण	
3	पानीखाल रनागाउँ खानेपानी मर्मत	
<b>3=2</b>	<b>सिचाई</b>	
1	जल्लीगाउँ पोखरी सिचाई निर्माण	
2	अमुन कुलो सिचाई मर्मत	
3	अमुन हुदै गण्डीगोसेरी कुलो निर्माण	
4	बेतालदेउ देखि कयार सम्म कुलो निर्माण	
5	आकाशेपानी संकलन सिचाई पोखरी निर्माण	
<b>3=3</b>	<b>बिद्युत</b>	
1	राष्ट्रिय लायन विस्तार	
2	वैकल्पिक ऊर्जा सोलार व्यवस्था	
<b>3=4</b>	<b>सुचना एंव संचार</b>	
1	सार्वजनिक सूचना केन्द्र स्थापना	
<b>4</b>	<b>यातायात पूर्वाधार क्षेत्र</b>	
<b>4=1</b>	<b>सडक</b>	
1	दाङ चिरकेसल्ला ग्रामिण सडक निर्माण	
2	दानदिने देखि तेडीमाडु सडक निर्माण	
<b>4=2</b>	<b>झो.पु.</b>	
1	नाउलीकोट ग्रामिण सडक मा पक्कीपुल निर्माण	
<b>5</b>	<b>सु-शासन तथा अन्य</b>	
<b>5=1</b>	<b>सुशासन</b>	
1	बडामा संचालित विकास कार्यमा सार्वजनिक सुनुवाई, समिक्षा र लेखा परिक्षण	
2	समूह व्यवस्थापन, नेर्तत्व विकास तालिम	
3	समूहको लेखा व्यवस्थापन तालिम	
4	बडा नागरिक मंचको क्षमता विकास	
5	समूह अन्तर जिल्ला भ्रमण गर्ने	
<b>5=2</b>	<b>अन्य</b>	
1	आफरको ठाडोबाटोमा तटबन्धन	
2	छाडीखोला तटबन्धन	

क्र.सं.	बिषयगत क्षेत्र	कैफियत
1	आर्थिक विकासका क्षेत्र	
1=1	कृषिमा आधारित	
1	उन्नत खाद्यन्न वाली (धान, गँहु, मकै)	
2	तरकारी खेती (बन्दा, काउली, टमाटर, मुला)	
3	कोशेवाली (भटमास, केराऊ, सिमी, मसुरो, चना)	
4	मसलावाली (धनिया, लसुन, प्याज, हलदी, अदुवा)	
5	फलफुल खेती (आँप, केरा, नास्पती, ओखर, कागती, आरुपोखरा)	
1=2	गैर कृषिमा आधारित	
1	कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापना	
2	कृषि सामागी (हजारी, स्प्रेयर टंकी)	
3	मलखाद व्यवस्थापन र जैविक विषादी व्यवस्थापन	
4	बाखापालनका लागि खोर व्यावस्थापन तालिम	
5	नश्ल सुधारका लागि बोका सहयोग	
6	पशु उपचार	
7	अगुवा कृषक विकास तथा परिचालन	
8	लद्यु उद्योग (फनिचर, डोका डाला र चित्रा बुनाई)	
1=3	वन तथा वातावरण	
1	सामुदायक बनमा वृक्षारोपण गर्ने	
2	जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धी गर्ने	
3	पूर्ण सरसफाई अभियान	
4	सामुदायिक वनको भवन निर्माण	
2	सामाजिक विकासका क्षेत्र	
2=1	शिक्षा	
1	दश पल्लो मा.वि.लाई उच्च मा.वि.अनुमती	
2	बाल शिक्षा संचालन	
3	साक्षरता कक्षा संचालन	
2=2	स्वास्थ्य	
1	गाउँघर क्लिनिक स्थापना	
2	स्वास्थ्य भवन निर्माण	
3	अ.न.मी र त्याब दरबन्धी	
4	प्रस्तुती गृह निर्माण	
5	स्वास्थ्य र सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धी तालिम	
6	HIV AIDS सम्बन्धी जनचेतना	
2=3	दलित, महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, असहाय, वृद्ध	
1	दलित छात्र,छात्राहरूलाई प्राविधीक शिक्षा छात्रवृद्धी	
2	महिलाहरूलाई सिलाई, कटाई र बुनाई तालिम	
3	महिला क्षमता अभिवृद्धी तालिम	
4	अपाग र सुस्तमन्तीका बालबालिकाहरूलाई विशेष शिक्षा	
5	बाल क्लब गठन तथा दर्ता	
6	बाल क्लब लाई बालअधिकार सम्बन्धी तालिम	

<b>2=4</b>	<b>सामुदायिक पूर्वाधार</b>	
1	नागरीक सचेतना केन्द्र भवन निर्माण	
2	चौतारी निर्माण	
<b>3</b>	<b>जलश्रोत विकास</b>	
<b>3=1</b>	<b>खानेपानी</b>	
1	भटकिरा नाउला निर्माण	
2	गाउको धारा निर्माण	
3	सीम रिठागाउ खानेपानी निर्माण	
4	कापलगैरा खानेपानी निर्माण	
5	गाँउको तल्लो धारा निर्माण	
6	खोलावस्ती बिसगुडा खानेपानी निर्माण	
7	तौशीभाड धारा निर्माण	
8	दशपल्ले नाउला निर्माण	
<b>3=2</b>	<b>सिचाई</b>	
1	जालडास्ने कुलो सिचाई मर्मत	
2	पपडीखेत कुलो सिचाई मर्मत	
3	गण्डीगाड पतलचौर कुलो सिचाई मर्मत	
4	सरानी कुलो निर्माण	
5	हाडेखेत कुलो निर्माण	
6	तौशीभाड पोखरी निर्माण	
7	पिनौट पोखरी निर्माण	
8	गाउधारा पोखरी निर्माण	
9	बासेखोला पोखरी निर्माण	
<b>3=2</b>	<b>बिद्युत</b>	
1	गण्डीगाड लच्छु जलविद्युत योजना निर्माण	
2	चौखुटे बाट राष्ट्रिय लायन विस्तार	
<b>3=3</b>	<b>सुचना एंव सञ्चार</b>	
1	सार्वजनिक सूचना केन्द्र स्थापना	
2	स्काई नमस्ते टावर थप	
3	वैकल्पिक ऊर्जा सोलार व्यवस्था	
<b>4</b>	<b>यातायात पूर्वाधार क्षेत्र</b>	
<b>4=1</b>	<b>सडक</b>	
1	दांग चिरकिटे ग्रामिण सडक निर्माण	
2	दिपायल दांग चौरपाटी सडक निर्माण	
3	रायखोज देखि चौखुटे गोरेटो बाटो निर्माण	
4	रिठागाउ देखि मालवेला पतलचौर गोरेटो बाटो निर्माण	
<b>5</b>	<b>सु-शासन तथा अन्य</b>	
<b>5=1</b>	<b>सुशासन</b>	
1	बडामा संचालित विकास कार्यमा सार्वजनिक सुनुवाई, समिक्षा र लेखा परिक्षण	
2	समूह व्यवस्थापन, नेर्तत्व विकास तालिम	
3	समूहको लेखा व्यवस्थापन तालिम	
4	बडा नागरिक मंचको क्षमता विकास	
5	समूह अन्तर जिल्ला भ्रमण गर्ने	
<b>5=2</b>	<b>अन्य</b>	

क्र.सं.	बिषयगत क्षेत्र	कैफियत
1	<b>आर्थिक विकासका क्षेत्र</b>	
1=1	<b>कृषिमा आधारित</b>	
1	उन्नत खाद्यन्त वाली (धान, गँह, मकै)	
2	तरकारी खेती (आलु, बन्दा, काउली, मुला)	
3	कोशेवाली (भटमास, केराऊ, सिर्मी, मसुरो, मास)	
4	मसलावाली (धनिया, लसुन, अदुवा)	
1=2	<b>गैर कृषिमा आधारित</b>	
1	मलखाद व्यवस्थापन र जैविक विषादी व्यवस्थापन	
2	कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापना	
3	अगुवा कृषक विकास तथा परिचालन	
4	बाखापालनको लागी खोर व्यावस्थापन तालिम	
5	पशु उपचार सेवा	
6	लद्यु उद्योग (फनिर्चर, डोका डाला र चित्रा बुनाई)	
1=3	<b>बन तथा बातावरण</b>	
1	सामुदायक बनमा सल्ला वृक्षारोपण	
2	सिसम, खैर, साल वृक्षारोपण	
3	पूर्ण सरसफाई अभियान	
4	जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि	
2	<b>सामाजिक विकासका क्षेत्र</b>	
2=1	<b>शिक्षा</b>	
1	बाल विकास केन्द्र स्थापना	
2	महिला साक्षरता कक्षा २ वटा	
3	कालिका प्रा.वि.मा २ कोठे भवन निर्माण	
2=1	<b>स्वास्थ्य</b>	
1	गाँउघर क्लिनिक स्थापना	
2	प्रस्तृती गृह निर्माण	
3	स्वास्थ्य र सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि तालिम	
4	HIV AIDS सम्बन्धी जनचेतना	
2=3	<b>दलित, महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, असहाय, वृद्ध</b>	
1	महिला सशक्तिकरण तालिम	
2	महिला सिलाई कटाई र बुनाई तालिम	
3	खेल मैदान निर्माण	
4	बाल क्लब गठन र खेलकुद सामाग्री माग	
5	अपाग र सुस्तमन्स्तीका बालबालिकाहरूलाई विशेष शिक्षा	
2=4	<b>सामुदायिक पुर्वाधार</b>	
1	सहकारी भवन निर्माण	
2	मन्दिर निर्माण	
3	चौतारी निर्माण	

<b>3</b>	<b>जलश्रोत विकास</b>	
<b>3=1</b>	<b>खानेपानी</b>	
1	चौपया खानेपानी निमार्ण	
2	महानेखोला खानेपानी निमार्ण	
3	बागेजाउने खानेपानी निमार्ण	
<b>3=2</b>	<b>बिद्युत</b>	
1	विद्युत लायन विस्तार	
2	वैकल्पीक ऊर्जा सोलार व्यवस्था	
<b>3=3</b>	<b>सुचना एंव संञ्चार</b>	
1	सार्वजनिक सूचना केन्द्र स्थापना	
2	रेडियो समाचार दातालाई तालिम	
<b>4</b>	<b>यातायात पूर्वाधार क्षेत्र</b>	
<b>4=1</b>	<b>सडक</b>	
1	चौपाया देखि कालिका प्रा.वि. सम्म ग्रामिण सडक निमार्ण	
2	कोइलगैरा देखि कालिका पा.वि. सम्म गोरेटो बाटो मर्मत	
<b>5</b>	<b>सुशासन</b>	
1	बडामा संचालित विकास कार्यमा सार्वजनिक सुनुवाई, समिक्षा र लेखा परिक्षण	
2	समूह व्यवस्थापन, नेतृत्व विकास तालिम	
3	समूहको लेखा व्यवस्थापन तालिम	
4	बडा नागरिक मंचको क्षमता विकास	
5	समुह अन्तर जिल्ला भ्रमण गर्ने	
<b>5=2</b>	<b>अन्य</b>	

क्र.सं.	बिषयगत क्षेत्र	कैफियत
1	<b>आर्थिक विकासका क्षेत्र</b>	
1=1	<b>कृषिमा आधारित</b>	
1	उन्नत तरकारी खेती (आलु, काउली, प्याज, मुला)	
2	मसला खेती (धनिया, लसुन, मेरी)	
3	कोशेवाली (भटमास, केराऊ, सिमी, मसुरो, मास)	
4	उन्नत खाद्यन्न वाली (धान, गहू, मकै)	
1=2	<b>गैर कृषिमा आधारित</b>	
1	मलखाद व्यवस्थापन र जैविक विधादी व्यवस्थापन	
2	अगुवा कृषक विकास तथा परिचालन	
3	बाखापालनको लागी खोर व्यावस्थापन तालिम	
4	कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापना	
5	पशु उपचार सेवा	
6	घरेलु तथा साना उद्योग(वास, निगाला व्यवस्थापन)	
7	जडीबुटी प्रशोधन	
1=3	<b>वन तथा वातावरण</b>	
1	रोल सामुदायिक बनमा बृक्षारोपण	
2	जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि	
3	जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि	
4	पूर्ण सरसफाई अभियान	
2	<b>सामाजिक विकासका क्षेत्र</b>	
2=1	<b>शिक्षा</b>	
1	महिला साक्षरता कक्षा २ वटा	
2	बाल विकास केन्द्र माग	
3	शिशु कल्याण नि.मा.वि.मा २ जना शिक्षक दरबन्धी	
4	शिशु कल्याण नि.मा.वि.मा फर्निचर र खेलमैदान	
5	शिशु कल्याण नि.मा.वि.मा घेरा पर्खाल	
6	दशपल्ले पानी मा.वि.लाई उ.मा.वि. अनुमती माग	
2=2	<b>स्वास्थ्य</b>	
1	गाँउघर क्लिनिक स्थापना	
2	स्वयमसेवीकाको सेवा सुदृढिकरण गर्ने	
3	स्टेचरको माग गर्ने	
4	गाँउघर क्लिनिकमा फर्निचर	
5	स्वास्थ्य र सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि तालिम	
6	HIV AIDS सम्बन्धी जनचेतना	
2=3	<b>दलित, महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, असहाय, वृद्ध</b>	
1	महिला र दलितलाई सिलाई कटाई र बुनाई तालिम	
2	दलित सशक्तिकरण तालिम	
3	लैगिंक समता सम्बन्धी जनचेतना तालिम	
4	प्राविधीक शिक्षा छात्रवृद्धी (महिला र दलित)	
5	बाल क्लब गठन एंव खेलमैदान निर्माण	

6	अपाग र सुस्तमन्सीका वालवालिकाहरूलाई विशेष शिक्षा	
<b>2=4</b>	<b>सामुदायिक पूर्वाधार</b>	
1	सहकारी भवन निर्माण	
2	मन्दिर निर्माण	
<b>3</b>	<b>जलश्रोत विकास</b>	
<b>3=1</b>	<b>खानेपानी</b>	
1	बासुधारा खानेपानी मर्मत	
2	बासुकाना खानेपानी निर्माण	
<b>3=2</b>	<b>सिचाई</b>	
3	बागेजाउला पोखरी सिचाई निर्माण	
4	पानीमुल पोखरी सिचाई निर्माण	
5	पतलगाउ कठाल कुलो सिचाई	
<b>3=3</b>	<b>बिद्युत</b>	
1	चौखुटे बाट राष्ट्रियलायन विस्तार	
2	वैकल्पीक ऊर्जा सोलार व्यवस्था	
<b>3=4</b>	<b>सुचना एंव सञ्चार</b>	
1	सार्वजनिक सूचना केन्द्र स्थापना	
<b>4</b>	<b>यातायात पूर्वाधार क्षेत्र</b>	
<b>4=1</b>	<b>सडक</b>	
1	चौपायाखान देखि विद्यालय सम्म गोरेटोबाटो निर्माण	
2	दांग चिरकिटे ग्रामिण सडक निर्माण	
3	चौपाय देखि गैरिलेक सम्म ग्रामिण सडक निर्माण	
4	गोरेटा बाटाहरु मर्मत	
5	<b>सु-शासन तथा अन्य</b>	
<b>5=1</b>	<b>सुशासन</b>	
1	वडामा संचालित विकास कार्यमा सार्वजनिक सुनुवाई, समिक्षा र लेखा परिक्षण	
2	समूह व्यवस्थापन, नेर्तत्व विकास तालिम	
3	समूहको लेखा व्यवस्थापन तालिम	
4	वडा नागरिक मंचको क्षमता विकास	
5	समूह अन्तर जिल्ला भ्रमण गर्ने	
<b>5=2</b>	<b>अन्य</b>	

क्र.सं.	बिषयगत क्षेत्र	कैफियत
1	<b>आर्थिक विकासका क्षेत्र</b>	
1=1	<b>कृषिमा आधारित</b>	
1	उन्नत खाद्यन्न वाली (धान, गहुँ, मकै)	
2	उन्नत तरकारी खेती (काउली, टमाटर, प्याज, आलु)	
3	मसला खेती (धनिया, लसुन, मेथी)	
4	कोशेवाली (भटमास, केराऊ, सिमी, मसुरो, मास)	
5	फलफुल खेती (आँप, कटहर, नास्पती, मौसमी, मेवा, अंगुर, कागती, अमिला)	
1=2	<b>गैर कृषिमा आधारित</b>	
1	कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापना	
2	मलखाद व्यवस्थापन र जैविक विषादी व्यवस्थापन	
3	बाखापालनको लागी खोर व्यावस्थापन तालिम	
4	नश्ल सुधारका लागी बोका र रागा खरिद गर्ने	
5	पशु उपचार सेवा	
6	अगुवा कृषक विकास तथा परिचालन	
7	घरेलु तथा साना उद्योग (बास, निगाला व्यवस्थापन)	
8	जडीबुटी प्रशोधन	
1=3	<b>बन तथा वातावरण</b>	
1	सामुदायिक बनमा बृक्षारोपण	
2	जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि	
3	पूर्ण सरसफाई अभियान	
2	<b>सामाजिक विकासका क्षेत्र</b>	
2=1	<b>शिक्षा</b>	
1	बाल विकास केन्द्र माग	
2	महिला साक्षरता कक्षा माग	
3	दशपल्ले पानी मा.वि.लाई उ.मा.वि. अनुमती माग	
2=2	<b>स्वास्थ्य</b>	
1	गाउँघर क्लिनिक स्थापना	
2	स्वयमसेवीकाको सेवा सुदृढिकरण	
3	स्टेचरको माग	
4	स्वास्थ्य र सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि तालिम	
5	HIV AIDS सम्बन्धी जनचेतना	
2=3	<b>दलित, महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, असहाय, वृद्ध</b>	
1	महिला र दलितलाई सिलाई कटाई र बुनाई तालिम	
2	दर्दित सशक्तिकरण तालिम	
3	लैगिंक समता सम्बन्धी जनचेतना तालिम	
4	प्राविधीक शिक्षा छात्रवृद्धी (महिला र दलित)	
5	बाल क्लब एंव बाल सञ्जाल गठन	

6	अपाग र सुस्तमन्सीका बालवालिकाहरूलाई विशेष शिक्षा	
<b>2=4</b>	<b>सामुदायिक पुर्वाधार</b>	
1	सहकारी भवन निर्माण	
2	मन्दिर निर्माण	
3	चौतारी निर्माण	
<b>3=1</b>	<b>जलश्रोत विकास</b>	
1	गाउका खानेपानी मर्मत	
<b>3=2</b>	<b>सिचाई</b>	
1	बेतालादेउ कुलो मर्मत	
2	चडयासैन कुलो मर्मत	
<b>3=2</b>	<b>बिद्युत</b>	
1	चौखुटे बाट राष्ट्रियलायन विस्तार	
2	वैकल्पिक ऊर्जा सोलार व्यवस्था	
2	सुचना एंव संचार	
<b>3=2</b>	<b>सार्वजनिक सूचना केन्द्र स्थापना</b>	
<b>4=1</b>	<b>सडक</b>	
2	गौरीमाडु देखि बडाभवन सम्म ग्रामिण सडक निर्माण	
<b>5</b>	<b>सुशासन तथा अन्य</b>	
<b>5=1</b>	<b>सुशासन</b>	
1	सार्वजनिक सुनुवाई	
1	बडामा संचालित विकास कार्यमा सार्वजनिक सुनुवाई, समिक्षा र लेखा परिक्षण	
2	समूह व्यवस्थापन, नेतृत्व विकास तालिम	
4	बडा नागरिक मंचको क्षमता विकास	
5	समुह अन्तर जिल्ला भ्रमण गर्ने	
<b>5=1</b>	<b>अन्य</b>	
2	बेलाना तटबन्धन निर्माण	

क्र.सं.	बिषयगत क्षेत्र	कैफियत
1	<b>आर्थिक विकासका क्षेत्र</b>	
1=1	<b>कृषिमा आधारित</b>	
1	उन्नत खाद्यन्न वाली (धान, गहुँ, मकै)	
2	उन्नत तरकारी खेती (काउली, मुला, गाजर, आलू, सलगम)	
3	मसला खेती (धनिया, लसुन, जिरा)	
4	कोशेवाली (भटमास, केराउ, सिर्मी, मसुरो, मास, गत)	
5	फलफुल खेती (आँप, केरा, नास्पती, स्याउ, कटहर, कागती, अमिला)	
1=2	<b>गैर कृषिमा आधारित</b>	
1	कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापना	
2	मलखाद व्यवस्थापन र जैविक विषादी व्यवस्थापन	
3	बाखापालनको लागी खोर व्यावस्थापन तालिम	
4	नश्ल सुधारका लागी बोका र रागा खरिद गर्ने	
5	पशु उपचार सेवा	
6	अगुवा कृषक विकास तथा परिचालन	
7	घरेलु तथा साना उद्योग (बास, निगाला व्यवस्थापन)	
8	जडीबुटी प्रशोधन	
1=3	<b>बन तथा वातावरण</b>	
1	सामुदायिकमा सिसम र डालीघाँस बृक्षारोपण	
2	परिवन खडेरी सामुदायिक बन माग गर्ने	
3	जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि	
4	पूर्ण सरसफाई अभियान	
2	<b>सामाजिक विकासका क्षेत्र</b>	
2=1	<b>शिक्षा</b>	
1	बाल विकास केन्द्र	
2	महिला साक्षरता कक्षा	
3	डुग्री प्रा.वि. भवन मर्मत	
2=2	<b>स्वास्थ्य</b>	
1	गाँउघर क्लिनिक स्थापना	
2	गाउघर क्लिनिकमा औषधी माग	
3	स्टेचरको माग गर्ने	
4	स्वास्थ्य चौकीमा प्रस्तुती गृह निर्माण	
5	स्वास्थ्य र सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि तालिम	
6	HIV AIDS सम्बन्धी जनचेतना	
2=3	<b>दलित, महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, असहाय, वृद्ध</b>	
1	महिला र दलितलाई सिलाई कटाई र बुनाई तालिम	
2	दलित सशक्तिकरण तालिम	
3	लैगिंक समता सम्बन्धी जनचेतना तालिम	
4	प्राविधीक शिक्षा छात्रवृद्धी (महिला र दलित)	
5	बाल क्लब एंव बाल सञ्जाल गठन	
6	अपाग र सुस्तमन्सीका बालबालिकाहरूलाई विशेष शिक्षा	

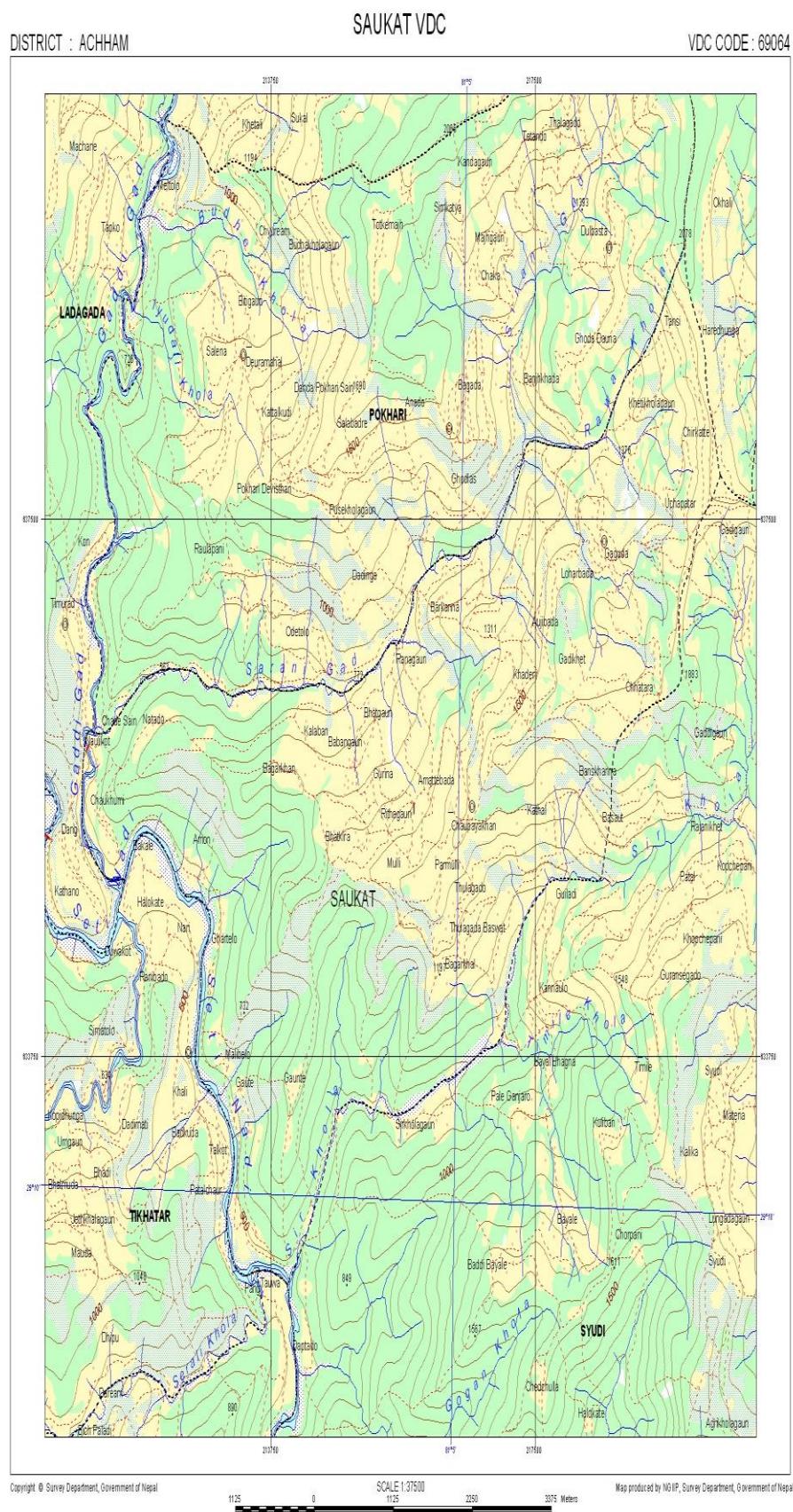
<b>2=4</b>	<b>सामुदायिक पूर्वाधार</b>	
1	सहकारी भवन निर्माण	
2	चौतारी निर्माण	
<b>3</b>	<b>जलश्रोत विकास</b>	
<b>3=1</b>	<b>खानेपानी</b>	
1	तौसीरोल खानेपानी निर्माण	
<b>3=2</b>	<b>सिचाई</b>	
1	सुकिना पोखरी निर्माण	
2	कोरकाडे बडीगाऊ कुलो मर्मत	
3	कापडीगाऊ पोखरी मर्मत	
4	गडीगाऊ सिचाई पोखरी निर्माण	
<b>3=3</b>	<b>बिद्युत</b>	
1	चौखुटेवाट राइट्य लाईन विस्तार	
2	वैकल्पिक ऊर्जा सोलार व्यवस्था	
<b>3=4</b>	<b>सुचना एवं सञ्चार</b>	
1	सार्वजनिक सूचना केन्द्र स्थापना	
<b>4</b>	<b>यातायात पूर्वाधार क्षेत्र</b>	
<b>4=1</b>	<b>सड़क</b>	
1	सुकिना देखि झुगी पा.वि. सम्म ग्रामिण सड़क निर्माण	
2	नवादेउ देखि उतिस्यानी सम्म ग्रामिण सड़क निर्माण	
5	सुशासन तथा अन्य	
<b>5=1</b>	<b>सुशासन</b>	
1	सार्वजनिक सुनुवाई	
2	वडामा संचालित विकास कार्यमा सार्वजनिक सुनुवाई, समिक्षा र लेखा परिक्षण	
3	समूह व्यवस्थापन, नेर्तत्व विकास तालिम	
4	वडा नागरिक मंचको क्षमता विकास	
5	समुह अन्तर जिल्ला भ्रमण गर्ने	
<b>5=2</b>	<b>अन्य</b>	

क्र.सं.	बिषयगत क्षेत्र	कैफियत
1	<b>आर्थिक विकासका क्षेत्र</b>	
1=1	<b>कृषिमा आधारित</b>	
1	उन्नत खाद्यन्न वाली (धान, गहुँ, मकै)	
2	उन्नत तरकारी खेती (काउली, मुला, गाजर, आलु)	
3	कोशेवाली (भटमास, केराउ, सिमी, मास, गत)	
4	फलफुल खेती (नास्पती, कागती, अमिला, पपिता)	
1=2	<b>गैर कृषिमा आधारित</b>	
1	कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापना	
2	मलखाद व्यवस्थापन र जैविक विषादी व्यवस्थापन	
3	नश्ल सुधारका लागी बोका र रागा	
4	बाखापालनको लागी खोर व्यावस्थापन तालिम	
5	पशु उपचार सेवा	
6	अगुवा कृषक विकास तथा परिचालन	
7	घरेलु तथा साना उद्योग (बाँस, निगाला व्यवस्थापन)	
1=3	<b>वन तथा वातावरण</b>	
1	सामुदायिकमा सिसम, खैर, साल र सल्ला बृक्षारोपण	
2	जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धी	
3	पूर्ण सरसफाई अभियान	
2	<b>सामाजिक विकासका क्षेत्र</b>	
2=1	<b>शिक्षा</b>	
1	बाल विकास केन्द्र माग	
2	महिला साक्षरता कक्षा माग	
3	कालिका पा.वि.मा २ कोठे भवन निर्माण	
2=2	<b>स्वास्थ्य</b>	
1	गाँउघर क्लिनिक स्थापना	
2	स्टेचरको माग गर्ने	
4	स्वास्थ्य चौकीमा प्रस्तुती गृह निर्माण	
5	स्वास्थ्य र सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धी तालिम	
6	HIV AIDS सम्बन्धी जनचेतना	
2=3	<b>दलित, महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, असहाय, वृद्ध</b>	
1	महिला र दलितलाई सिलाई कटाई र बुनाई तालिम	
2	दलित सशक्तिकरण तालिम	
3	लैगिंक समता सम्बन्धी जनचेतना तालिम	
4	प्राविधीक शिक्षा छात्रवृद्धी (महिला र दलित)	
5	बाल क्लब एंव बाल संञ्जाल गठन	
6	अपाग र सुस्तमन्स्तीका बालबालिकाहरूलाई विशेष शिक्षा	
2=4	<b>सामुदायिक पुर्वाधार</b>	
1	मन्दिर निर्माण	
2	चौतारी निर्माण	

<b>3</b>	<b>जलश्रोत विकास</b>	
<b>3=1</b>	<b>खानेपानी</b>	
1	चौपाया खानेपानी निर्माण	
2	महानेखोला खोपानी निर्माण	
3	बागेजाउने खोला खानेपानी निर्माण	
<b>3=2</b>	<b>सिचाई</b>	
1	सिचाई पोखरी निर्माण	
2	सिचाई योजना निर्माण	
<b>3=3</b>	<b>बिद्युत</b>	
1	चौखुटेबाट राष्ट्रिय लाईन विस्तार	
2	वैकल्पिक ऊर्जा सोलार व्यवस्था	
<b>3=4</b>	<b>सुचना एंव संचार</b>	
1	सार्वजनिक सूचना केन्द्र स्थापना	
<b>4</b>	<b>यातायात पूर्वाधार क्षेत्र</b>	
<b>4=1</b>	<b>सडक</b>	
1	चौपाया देखि कालिका पा.वि. सम्म ग्रामिण सडक निर्माण	
2	कोइलगैरा देखि कालिका पा.वि. सम्म गोरेटो बाटो मर्मत	
<b>5</b>	<b>सुशासन तथा अन्य</b>	
<b>5=1</b>	<b>सुशासन</b>	
1	सार्वजनिक सुनुवाई	
2	बडामा संचालित विकास कार्यमा सार्वजनिक सुनुवाई, समिक्षा र लेखा परिक्षण	
3	समूह व्यवस्थापन, नेर्तत्व विकास तालिम	
4	बडा नागरिक मंचको क्षमता विकास	
5	समूह अन्तर जिल्ला भ्रमण गर्ने	
<b>5=2</b>	<b>अन्य</b>	

अनुसूचि ५

## गाविसको स्रोत नक्शा



अनुसूचि ६

### सहभागीहरुको उपस्थिति र प्रतिवद्धता :

गाउँ विकास आवधिक योजना अनिमानी कार्यशाला जोडी सोसाइटी आम चिंह द्वारा  
तपाईंले भएको उपस्थितीमा (सदमानीतामा) संचालन गरियो।

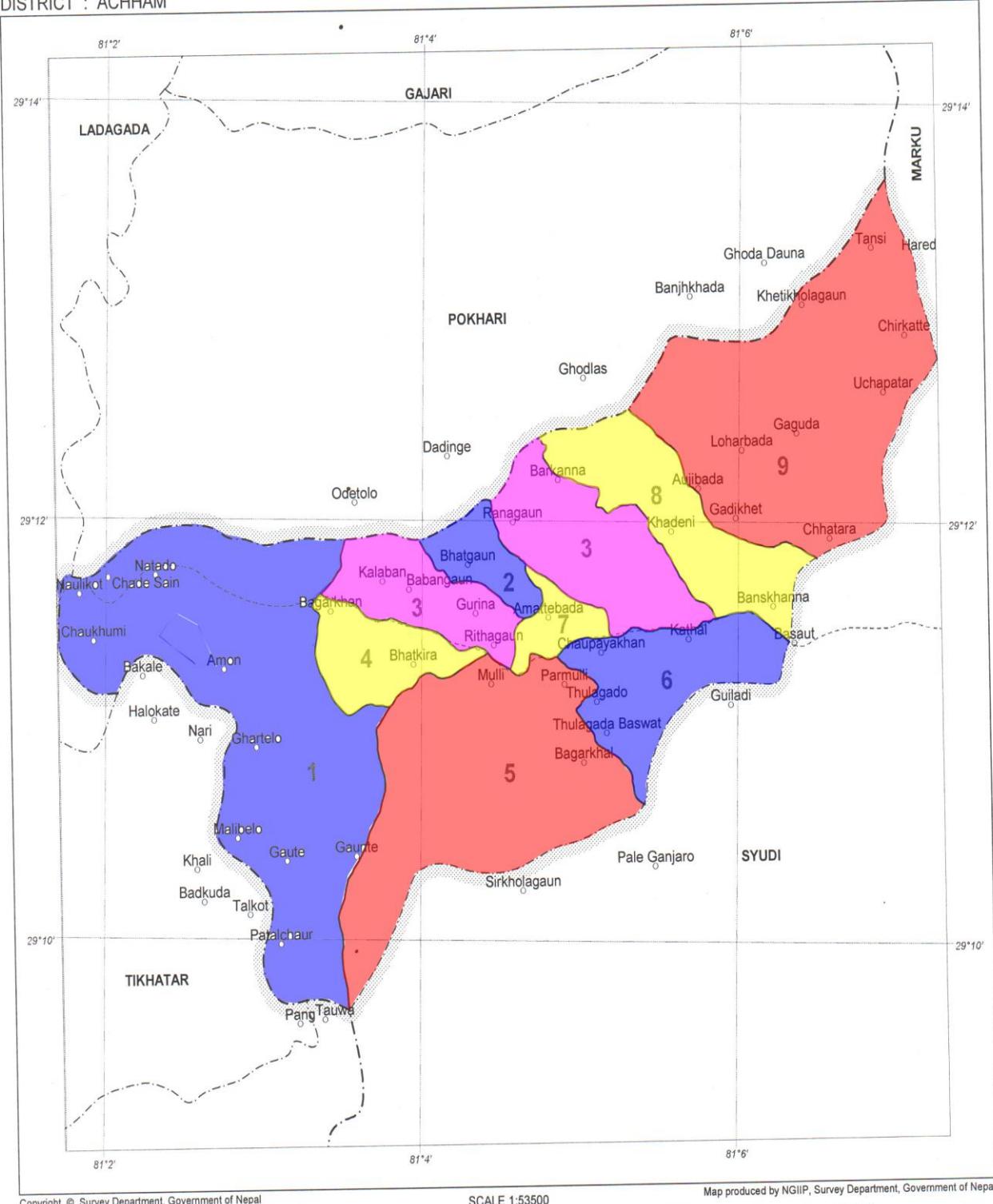
क्रमी	नाम वर	ठाउला	पद	पाहेलो चिंह द्वारा	२०६४/०५/१५	२०६५/०५/१५
१.	काल उम्हाना		जाविस एचिप			मुक्त
२.	पूर्ण वर साउद		एनेक्पोमा०	५५.३६	५५.३६	५५.३५
३.	रघु नेहारु साउद		नेपाली कार्यपा	५५.३६	५५.३६	५५.३५
४.	लौ वर साउद	सोल्ट ३.	नेपाल एमीरा	२०८	२०८	२०८
५.	जोगत वर साउद		नेपाल मञ्चेचय	२०८	२०८	२०८
६.	दिल वर साउद	सोल्ट ३.	कानारेल्कोष्ठ	मुक्त	मुक्त	मुक्त
७.	डिल्ली साउद	१० ७	वडा नपारेल्कोष्ठ	५५.३६	५५.३६	५५.३५
८.	पदम वर साउद	११ ४.	वडा नागारेल्कोष्ठ	पदम वर साउद	पदम वर साउद	पदम वर साउद
९.	मने वर्को	११ २	वडा नागारेल्कोष्ठ	मने	मने	मने
१०.	बगेब जोकी	११ २	वडा नागारेल्कोष्ठ	मने	मने	मने
११.	राम देव आर	११ २	प्र.प्र. विधानन्दा०	मने	मने	मने
१२.	देव वर साउद	११ ८	सी.प. एकान्पस	मुक्त	मुक्त	मुक्त
१३.	गोपेश्वर साउद	११ ६	चुधायड तुङ्गा	मुक्त	मुक्त	मुक्त
१४.	पहराम साउद	११ ५	सालेपरसालेप	मुक्त	मुक्त	मुक्त
१५.	दलेल्ला भइ	११ ८	प.अ. गणेश निला.वी.	मुक्त	मुक्त	मुक्त
१६.	पहराम साउद	११ ८	स्थानीय दलमार्गी	मुक्त	मुक्त	मुक्त
१७.	रेखत बोहरा		द्वारालया०	मुक्त	मुक्त	मुक्त
१८.	राम वर साउद	सोल्ट८	प्र.प्र. कानारु	२०६४/०५/१५	२०६५/०५/१५	२०६५/०५/१५
१९.	पहराम साउद	सोल्ट८-२	प्रियुम्पार्को.वा०	२०६२	२०६२	२०६२
२०.	आरेमा कुमार साउद	सोल्ट८-२	प्रियुम्पार्को.वा०	२०६२	२०६२	२०६२
२१.	बिल वर निर०००	११ - ८	हलीन पार्सिय	मुक्त	मुक्त	मुक्त
२२.	बिलमत वर साउद	११ - ८	सहकारी संस्था	मुक्त	मुक्त	मुक्त
२३.	रेन्ट्र दाज जोकी	११ - ८	प्रियुम्पार्को.वा०	मुक्त	मुक्त	मुक्त
२४.	माता साउद	११ - २	महिला वृष्टि	माता	माता	माता
२५.	मनसरा जु.जोकी	११ - २	परालगाल	मनसरा	मनसरा	मनसरा
२६.	बिलला देवी साउद	११ - ८	सामुदायिक दैनिक	मुक्त	मुक्त	मुक्त
२७.	प्रियेला साउद	११ - ८	प्रबन्धका०.प्र.मी.	लिम्बा०	लिम्बा०	लिम्बा०
२८.	मापाहरी साउद	११ - ८	उमीद अमार०	मुक्त	मुक्त	मुक्त
२९.	दोलीहोवी साउद	११ - ८	०.१.८. सहस्य	दोलीहोवी	दोलीहोवी	दोलीहोवी
३०.	डोक्यार्ज जोकी	४	श्री दुर्घाटा वारी	२०६५/०५/१५	२०६५/०५/१५	—

क्रमी	नाम वर	ठाउला	पद	२०६४/०५/१५	२०६५/०५/१५	२०६५/०५/१५
३१.	देवसद साउद	सोल्ट ३	महिला उत्तमता० दृष्टिरा०	फैलासा०	२०३८	२०३८
३२.	छिक नारमा जोकी	सोल्ट-४	स्पार्स्च्या०	२०३८	२०३८	२०३८
३३.	मुमो हेवी गूल	सोल्ट-४	गारिष्ठ लच्छेता०	-	मनीभू०	मनीभू०
३४.	देवक वेदापुर द्वारा० सोल्ट-४	वडा नारिलि० प्र.व्यापा०	२०५८	२०५८	२०५८	२०५८
३५.	भान विंका० सोल्ट-६	वडा नारिलि० संस्था०	२०५८	२०५८	२०५८	२०५८
३६.	प्रियेली साउद	११ - ३	गाविस एसमेजी०	२०५८	२०५८	२०५८
३७.	राम वर साउद	११ - ८	S.M. LDCD	२०५८	२०५८	२०५८
३८.	मोहन ताम्राका०	लट्टू	सहभागी०	२०५८	२०५८	२०५८

# SAUKAT VDC

VDC CODE : 69064

DISTRICT : ACHHAM



Copyright © Survey Department, Government of Nepal

SCALE 1:53500

Map produced by NGIP, Survey Department, Government of Nepal.

1605

0

1605

3210

4815 Meters



**SAUKAT VDC**  
Area: 25 Sq. Km. (Approx.)  
Map based on National Topographic Database, 2002 - 2007.

- LEGEND**
- Highway
  - Secondary Road
  - Other Road
  - Cart Track, Trail
  - Bridge, Other crossing
  - Railway Line
  - International Boundary
  - District Boundary
  - VDC/Municipality Boundary
  - Ward Boundary

- Airport
- VDC/Municipality
- Settlement
- Ward No.

**GUNDU**  
**GUNDU**

○ Dharapani

6

